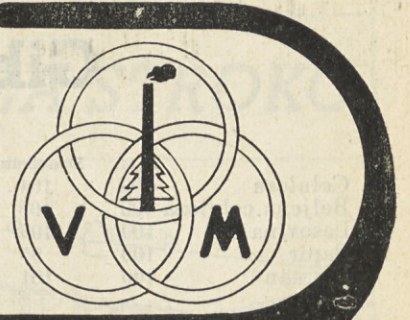

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA VEVČE - MEDVODE

V znamenju prizadevanj za boljšo kvaliteto proizvodov

Dne 6. 6. 1962 se je na svoji 2. seji zbral skoraj polnoštevilo centralni delavski svet in razpravljalo o potrditvi primopredaje UO, o poslovnem združenju papirne industrije LRS, o industrijski papirniški šoli in nekaterih problemih upravljanja in poslovanja.

Primopredajno poročilo je podal tov. Stane Meljo, predsednik novega upravnega odbora. Ugotovljeno je bilo, da se je UO, kakor tudi CDS sestel v predpisanim roku, s čimer je bilo zadosteno pravnim predpisom, tako da je bila primopredaja v redu izvršena in jo je potrdil centralni delavski svet.

Tovariš Lado Jelen, namestnik direktorja, je prečital sklepe v zvezi z ustanovitvijo poslovnega združenja za papirno industrijo LRS. Zadevna pravila so bila izdelana in nanje so dala pripombe posamezna podjetja. Predvsem je nastal problem: ali naj bi plačevali les, ki ga bomo nabavljali preko »Gorjane«, direktno kupcu ali pa preko »Gorjane«. Zedinili so se za zadnji predlog, kakor tudi, da uvozno-izvozna služba ostane tako kot je, lahko pa dela usluge v okviru poslovnega združenja, člani združenja pa lahko sami odločajo, preko katerega podjetja bodo izvažali. Za predstavnika podjetja na občnem zboru združenja sta bila izvoljena tovariša Lado Jelen in Drago Marolt, za člana upravnega odbora združenja pa Drago Marolt.

O potovanju do inozemskih kupcev in zunanjem tržišču je poročal komercialni direktor tovariš Marolt pod naslovom:

TRZIŠČE ZAHTEVA SAMO KVALITETEN PAPIR

Dvajsetletno obdobje pomanjkanja papirja na tržišču je za nami. Dvajset let je dolga doba. Dvajset let smo proizvajali papir, ki ga kupci niso reklamirali in dvajset let je bil najvišji cilj podjetja: količina. In v obdobju po osvoboditvi smo dejansko dosegli glede tega pomembne rezultate. Količine, ki smo jih izdelali, so presegle vsa predvidevanja; za 25% je proizvodnja prerasla tehnološke predpostavke strojev. Temu cilju smo prilagodili vse naše interne metode dela, prav tako tudi našo doverljajšo politiko nagrajevanja. Na proizvedene količine zadnjih 17 let moremo biti ponosni in lahko ugotovimo, da smo pošteno izpolnili naloge tega časa.

Čas pa se tudi na Vevčah ni ustavil. Po Jugoslaviji so pričeli teli novi papirni stroji in nove tovarne papirja. Večina teh strojev je pričela obratovati postopoma v zadnjih dveh letih. Tržišče papirja je prenehalo biti tržišče prodajalca in je danes že postalo tržišče kupca. Proizvodnja papirja se je podvojila, ponudba je prerasla povpraševanje po papirju. V tovarnah papirja se že kopičijo neprodane zaloge papirja, ki čakajo kupca. Tako smo mogli čitati v dnevnem časopisju, da so ob koncu prvega tromesečja dosegle zaloge papirja v Tovarni celuloze in papirja Prijedor že fantastično količino 5500 ton. Takšna situacija na tržišču nam narekuje opreznost in zahteva, da resno razmislimo o bodočnosti.

Komercialna služba našega podjetja je takšen razvoj dogodkov že pred letom dni napovedovala. Proizvodnja je postopoma in s precejšnjo mero zaupanja že reagirala na te napovedi.

Pred letom dni, še v dobi visoke konjunktore, smo se skupno odločili, da stopimo z našimi papirji preko meja in vidimo možnost, da si osvojimo tržišče razširimo.

Prvi težki koraki na zunanja tržišča so po enoletnem delu že za nami. Obdelali smo glavna tržišča v inozemstvu in v zadnjem času precej povečali vrednost našega izvoza. Organizirali smo prvo omrežje naših stalnih odjemalcev, ki je naslednja: v Zah. Nemčiji 9 kupcev, v Italiji 8 kupcev, v Holandiji 2 kupca, v Angliji 1 kupec. Na tržišču Libanona kupcev še ne poznamo in se izvoz odvija preko posrednika.

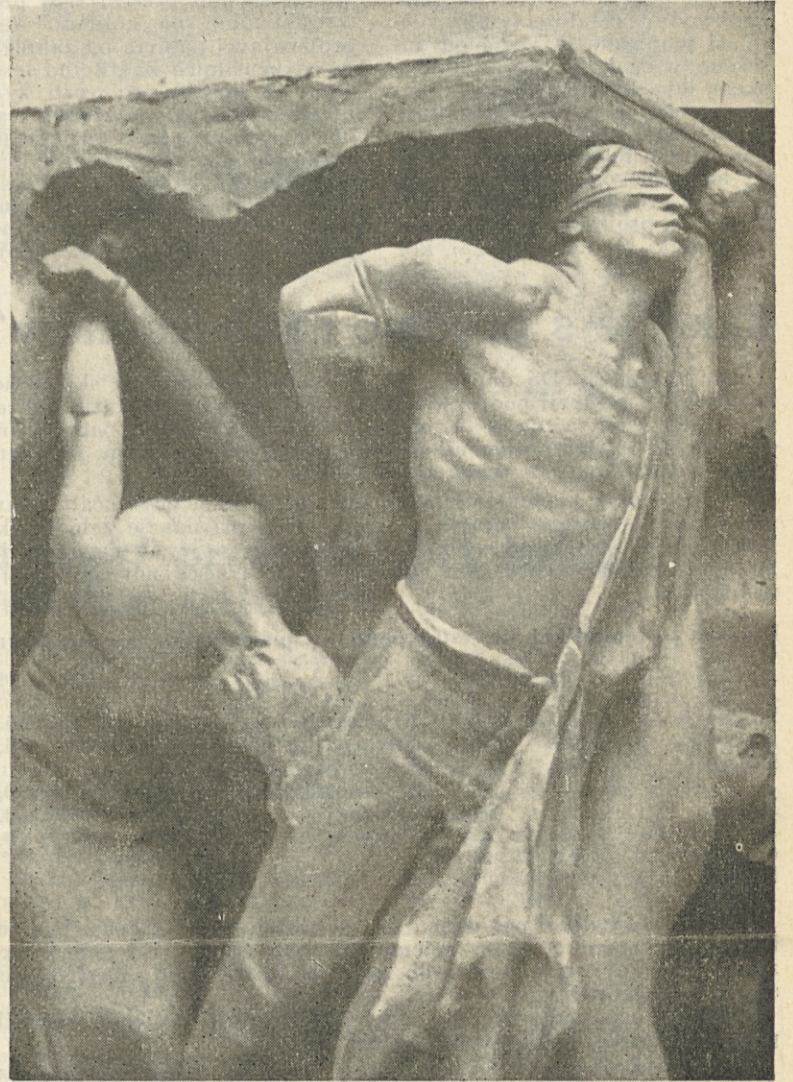
Ce hočemo oceniti naš izvoz, potem moramo najprej vedeti, da izvoz ni nekaj posebnega v prodajni politiki podjetja in da ne smemo gledati na izvoz kot na nekaj povsem nasprotnega od prodaje na domačem tržišču. Tako, kot moramo poznati zahteve posameznih kupcev po posameznih naših republikah in tem zahtevam ustrezno izdelati papir, prav tako moramo poznati zahteve posameznih kupcev na posameznih inozemskih tržiščih in po teh zahtevah izdelati papir. Ker so zahteve inozemskih kupcev posebno glede kvalitete večje od zahtev domačih kupcev, je potrebno, da komercialna služba stalno ugotavlja, katerim zahtevam bi bilo mogoče

če ustreči, kakšne vrste papirja je mogoče izdelati in prodati, kakšne tehnološke izboljšave so potrebne, da bi povečali asortiment svoje prodaje. Izvoz predstavlja zgolj tehnično posebnost v tem, da mora biti to blago med potjo ocarinjeno in da morajo biti za tako pošiljko izvršene določene formalnosti. To je stvar našega izvoznega oddelka.

Razen teh formalnosti pa se prav nič ne razlikuje prodaja italijanskemu kupcu od, recimo, prodaje kupcem v Zagrebu. Zato mora tudi proizvodnja postopoma spoznati zahteve posameznih kupcev, kot pozna npr. danes kvalitetne zahteve tiskarne Ljudske pravice ali BGZ, tako mora jutri spoznati tudi kvalitetne zahteve npr. tiskarne De Agostini. Cene, ki jih dosegamo na italijanskem in zahodno-nemškem tržišču, so konkurenčne in so nam do sedaj omogočale, da smo se vrinili na ta tržišča. Naše cene so torej še izpod tržnih cen na teh tržiščih in jih bo mogoče v bodoče dvigniti, kolikor se bo kvaliteta naših papirjev na teh tržiščih afirmirala. Vedeti moramo namreč, da je prodaja tiskovnih papirjev odvisna predvsem od kvalitete in šele potem od cene. Tipična je izjava direktorja neke italijanske tiskarne, ki je dejal, da njihovo podjetje zaradi nekaj lir v cenah ne bo menjalo svojega dobavitelja, na katerega kvaliteto papirja se lahko zanese.

Na uvoz naših papirjev plača italijanski kupec ca. 28% carine, kar pomeni, da premija, ki jo dobimo za izvoz, pokriva zgolj stroške italijanske carine. Z drugimi besedami pomeni to, da se

(Nadaljevanje na 7. strani)

MESEC JULIJ JE MESEC REVOLUCIONARNIH PRAZNIKOV JUGOSLOVANSKIH NARODOV. 4. JULIJA SMO PRAZNOVALI DAN BORCA, DAN, KO JE KOMUNISTIČNA PARTIJA POZVALA NAŠE LJUDSTVO, NAJ SE UPRE ZAVOJEVAJCEM, DNE 22. JULIJA PA BOMO PRAZNOVALI PRAZNIK VSTAJE, DAN, KO JE SLOVENSKO LJUDSTVO PRIČELO BOJ. (NA SLIKI: DETAJL SPOMENIKA NA URHU)

ODS VEVČE O DELITVI ČISTEGA DOHODKA

Dne 13. junija 1962 je imel drugo redno sejo delavski svet obrata Vevče. Razpravljalo je o zaključnem računu za leto 1961 in o analizi delitve čistega dohodka. Zaradi zanimive tematike, ki prav gotovo zanima slehernega člana našega kolektiva bomo podrobneje opisali potek seje.

Najprej je poročal tovariš Janez Lednik, ki je med drugim dejal: »Razpravljati moramo predvsem o bistvu delitve čistega dohodka, to je o tem, kako smo razdelili dohodek na sklade in koliko na osebne dohodke, saj si s tem sami ustvarjamo pogoje za nadaljnje gospodarjenje. Če bi ves čisti dohodek namenili za osebne dohodke, bi s tem ostali brez sredstev za investicije, ki nam omogočajo racionalnejše poslovanje v prihodnosti. Prav tako si ni moč predstavljati, da bi vsa sredstva vložili za investicije. Prav zato moramo toliko bolj pretehtati to delitev. Imamo tudi navodila o tem, kakšnih izračunov se moramo lotiti, da bi ugotovili kako smo gospodarili, primerjati moramo uspehe v letu 1961 z uspehi v letu 1960. Na osnovi tega bi popravili smernice za delitev v letu 1962, saj bi vsako neupravičeno izplačilo zadevna komisija v občini ovrgla. Mislim, da naši pravilniki temeljijo na pravih osnovah in principih in so omogočili delitev v skladu s proizvodnjo in drugimi uspehi.«

Besedo je povzel tov. Franc Rajar, ki je dejal: »V skladu z

novimi predpisi smo analizirali in pripravili dokumentacijo o delitvi čistega dohodka. Že tovariš Lednik je povedal, da gre za primerjavo med leti 1960 in 1961 in za ugotavljanje, če so se dohodki povečevali odvisno od večjih proizvodnih uspehov in pa tudi odvisno od rasti življenjskih stroškov.

Mi smo izplačali 535 milijonov osebnih dohodkov. Pri nas ne moremo primerjati leto 1960 z letom 1961 zaradi znanih razlogov: pričeli smo z velikim investiranjem, vrednost osnovnih sredstev je porasla, vendar dokler stroj ne prične obratovati, nimamo od tega nobenih dohodkov. Spremenili so se tudi gospodarski instrumenti kot veste se je prometni davek precej povečal. Ugotovljamo in to je ugotovil tudi tovariš Marinič z Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki je pregledal naše poslovanje, da so se gibali osebni dohodki v preteklem letu v našem podjetju v skladu s proizvodnjo. Kot receno, pa bo vso našo dokumentacijo pregledala občinska komisija.«

Tovariš Ivan Mrhar, predsednik delavskega sveta, je znova

opozoril, da lahko povečujemo osebne dohodke samo tedaj, če ustvarjamo večji dohodek zaradi znižanja stroškov ali večje produktivnosti, sicer pa moramo dohodek, ki se je povečal zaradi zunanjih vplivov, dati na sklade, na kar je dal poročila v razpravo.

Najprej je vprašal tovariš Gorše, kakšno je razmerje med skladi in osebnimi dohodki pri nas. Odgovoril mu je tovariš Lednik, da smo dali lani za osebne dohodke 62,5%, kar je rezultat obračuna po pravilniku o učinku. Tovariša Goršeta je zanimalo, če je kakšen poseben ključ za delitev osebnega dohodka, oziroma kolikšen odstotek dohodka moramo izločiti na sklade. Tovariš Lednik je pojasnil, da bo to reguliral faktor. Osnovni princip je, da ob povečevanju čistega dohodka po zaslugi prizadevanja kolektiva lahko več sredstev namenimo za osebne dohodke. Podatki za nazaj kažejo, da so bili osebni dohodki izplačani v razmerju z uspehi. Nato je tovariš Gorše še vprašal, koliko je vplivalo znižanje materialnih stroškov v preteklih letih na to delitev v primerjavi s stanjem v letu 1960. Tovariš Lednik je odgovoril: »Primerjava je zelo težka. Cene v letu 1960 so bile različne, na primer za celulozo so se dvakrat spreminjale. Prihranke smo težko dokumentirali. V 1961. letu smo

v primerjavi z 1960. letom znižali stroške pri surovinah za 172 milijonov, režijske stroške pa 84 milijonov.«

Kot sklep te razprave je soglasna ugotovitev delavskega sveta, da so bili osebni dohodki v letu 1961 izplačani in utemeljeni na uspehih in po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov in so v pravilnem razmerju z letom 1960.

V zvezi s faktorjem »K« je povedal tovariš Mrhar naslednje: »V navodilih je citiran faktor »K«, ki ne bi smel biti manjši od 1, lahko pa je večji. Če bi ustvarjali čisti dohodek naj bi ga delili tako, da bi dali več na sklade kot pa na osebne dohodke. V prvih štirih mesecih letošnjega leta smo v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta dosegli proizvodnjo 96,5%, osebnih dohodkov 91,1%, realizacijo pa 100,9%. Mislim, da je bil za naše podjetje faktor »K« 1 pravičen, sicer pa naj o tem pove svoje mnenje obratni delavski svet.« Tovariš Kokalj je dejal, da v situaciji, ko je čisti dohodek v veliki meri odvisen tudi od zunanjih vplivov, kolektiv ne more sprejemati na svoje breme višji faktor »K«, kajti osebni dohodki so pri nas v skladu s proizvodnostjo. Po tej razpravi je obratni delavski svet sklenil, da velja za naše podjetje faktor »K« 1.

Gibanje proizvodnje

(maj 1962)

	Plan	Doseženo
Celuloza	100	104
Beljena celuloza	100	108
Lesovina	100	105
Papir	100	95
Pinotan	100	101

Proizvodni uspehi v mesecu maju so le delno vplivali na kumulativno proizvodnjo od januarja do vključno maja t. l. Pri vseh polizdelkih je podjetje izpolnilo proizvodni plan, razen pri finalnem izdelku — papirju. Proizvodnja celuloze je bila večja od planirane in večja od dosežene v enakem razdobju lanskega leta. Zaradi nadaljnje modernizacije proizvodnih naprav in nenehne zboljšave organizacije dela v tehnološkem procesu se bo proizvodnja še povečala tako v kvantiteti kot v kvaliteti. Na porast proizvodnje so vplivali vsi oddelki (razen pinotana), ker

so materialno zainteresirani za čimvečje izkoriščanje strojnih naprav, skrajšanje časa kuhanja, zmanjševanje zastojev in povečanja izplena kuhalnikov. Proizvodni plan beljene celuloze je bil presežen za 8 enot. Delavci tega obrata stalno spremljajo lastno proizvodnjo in skrbje, da polno izkoriščajo fond delovnega časa v vsakem mesecu. Plan lesovine je v kumulativni za mesec maj presežen. Ta obrat ima možnost doseči in preseči svoj proizvodni plan po količini. Naši proizvajalci papirja pa zahtevajo od brusilnice kvalitetno lesovino, če hočejo proizvesti kvaliteten papir. Prav zaradi tega ima brusilnica cenik za nagrajevanje po enoti proizvoda, ki priznava osebne dohodke po kvalitetah proizvedene lesovine. Čimveč proizvajajo boljše lesovine, več ur porabijo za proizvodnjo

in s tem zmanjšujejo količino proizvodnje.

Proizvodni plan pri papirju ni izpolnjen po količini iz naslednjih razlogov:

1. večja proizvodnja finejših papirjev,
2. proizvodnja eksportnih papirjev in
3. povečanje izmeta.

Naše podjetje že dalj časa dela na izboljšavi kvalitete naših izdelkov. Proizvodnja finejših vrst papirjev pa nujno zahteva zmanjšanje proizvodnje po količini in povečanje proizvodnih ur. Predpogoj za proizvodnjo takih vrst papirjev pa so — poleg drugega — kvalitete surovine in strokovni kader, ki je sposoben proizvajati kvaliteten papir. Velike težave imamo prav s surovinami, ki jih nabavljamo od naših proizvajalcev delne težave, ki so vedno manjše, pa imamo tudi s kvaliteto lastnih surovin. Delavci iz proizvodnje si prizadevajo zboljšati kvaliteto, kar pa jim še ni v celoti uspelo. Povečati kvaliteto in zmanjšati izmet je težka stvar, tako pravijo naši papirničarji. Pri tem igra veliko vlogo izmet, ki s proizvodnjo tanjših papirjev in papirjev za izvoz raste. Znižanje izmeta za 1% pri nas pomeni povečati proizvodnjo v enem letu za 270 ton papirja. V tej smeri delajo naši strokovni kadri, pa tudi naši pravilniki priznavajo osebne dohodke le za kvaliteten izdelek. To bo potrebno še izpopolniti.

V razdobju januar—maj smo dosegli naslednje rezultate v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta:

proizvodnja 96 realizacija 101.

Torej smo z zmanjšano proizvodnjo po količini (za ca. 500 ton), dosegli večji finančni učinek kot v lanskem letu ob nespremenjenih prodajnih cenah. Primerjava samo fizičnega obsega proizvodnje pri nas ni merilo za izvrševanje proizvodnega plana.

IV.

Kako je s prodajo naših izdelkov?

Na zasedanju DS dne 6. junija je bilo med drugim sklenjeno, da prizadeti sektorji podjetja izdelajo predloge, kaj bi kazalo ukreniti spričo dejstva, da se je ob pojavi novih kapacitet papirne industrije na tržišču spremenil položaj, ko je bila že dolga leta sem prodaja izdelkov tako rekoč zagotovljena.

Pojav novih kapacitet sam po sebi ne bi smel povzročiti težav, saj je indeks porabe papirja na prebivca pri nas še zelo nizek; težave so v tem, da so se te nove kapacitete pojavile naenkrat in bo potrebno pač nekaj časa, preden se bo tržišče novemu stanju prilagodilo.

Prodaja po republikah in vrstah papirja v primerjavi z lanskim letom

LR	1962 %	1961 %	Vrste papirja	1962 %	1961 %
Slovenija	50,7	57,8	Brezlesni	49,5	55,5
Hrvatska	20,9	24,8	Srednjefini, beljeni	40,1	25,4
Srbija	40,5	31,4	Kuler kart. fasc. in srednjefini stand.	6,0	20,9
BiH	2,1	5,8	Ovojni	0,9	2,5
Makedonija	1,6	1,2	Ganki	5,7	0,1
Črna gora	0,1	1,0			
Izvoz	4,5				

Gornje številke pokažejo, da se stanje od lanskega leta ni bistveno spremenilo, če izvzamemo dobave v LRH, ki so se nekoliko zmanjšale, kar smo morali ob povečani kapaciteti »Zagrebačke« seveda pričakovati.

Nekoliko je padla prodaja tudi v LR Sloveniji, ker smo odstopili papir za zvezke za Mladinsko knjigo in Mepo.

Kvaliteta. Zaenkrat je naša edina prednost, kvaliteta naših izdelkov in dejstvo, da mnogi krajni potrošniki naših odjemavcev (založništva, ustanove in podobno) zahtevajo naše izdelke, bodisi po tradiciji, zato ker prej drugod papirjev niso dobili, ali zato, ker je bil naš papir v času pomanjkanja boljši od drugih. Vendar moramo ugotoviti, da se zadnje čase reklamacije večajo: deloma, žal, opravičeno, po drugi strani so pa kupci bolj zahtevni, ker jim pač ne preti nevarnost, da bi ostali brez blaga. Pri tem stanju se kaj lahko zgodi, da se drugi proizvajalci, zaenkrat pri navadnih papirjih, vrinejo v naše dosedanje poslovno omrežje in dokažejo, da je tudi njihovo blago dobro, in nas s tem, če nudijo boljše komercialne pogoje, spodrinejo.

Asortiment. Tabela asortimenta pokaže določeno ustaljenost pri brezlesnih (razliko je pripisovati izpadu teh papirjev, ki smo jih prej dobavljali »Lipa Mill«, Mladinski in Mepi). Povečanje srednjefinih beljenih je pripisati dejstvu, da smo lani dobavili raznim državnim ustanovam srednjefini papir še v standardni kvaliteti, kar je letos povsem odpadlo.

Izglede za asortiment. Tako imenovane papirje množične izdelave, brezlesne in srednjefine, v bodoče ne bomo mogli plasirati toliko, ker so tu Zagrebačka, Prijedor, Čačak in Beogradska in bo treba pač skrbeti zato, da se preusmerimo na boljše, kvalitetnejše papirje, kot so: pelur, naravni za umetni tisk, ofset in razne ilustracijske papirje. Mogoče smemo predvideti naslednjo shematično razporeditev našega asortimenta:

- 50% boljši brezlesni papir in eksport,
- 50% srednjefini beljeni,
- 15% navadni brezlesni,
- 5% kulerji in kartoni.

Vsekakor bi kazalo skrbeti za to, da obdržimo proizvodnjo srednjefinih beljenih papirjev, ki jih do sedaj naročajo naši najboljši odjemavci.

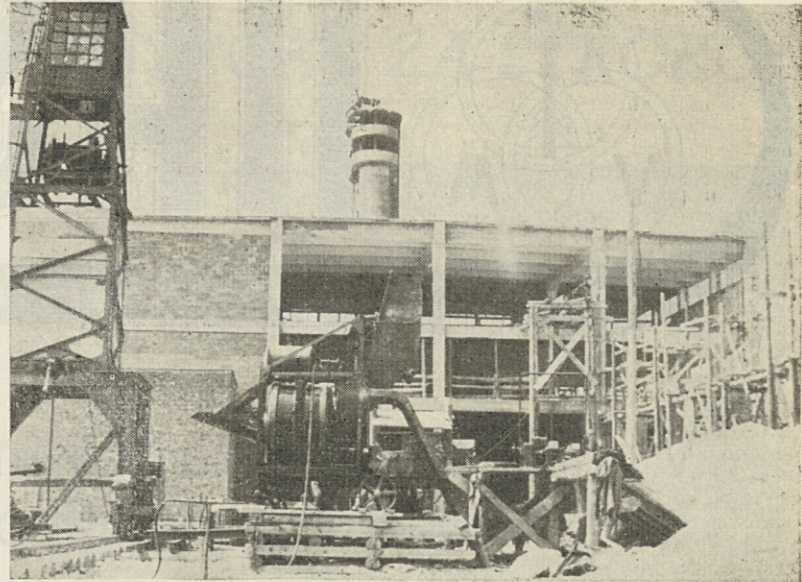
Splošni izglede

Glede na novo nastale razmere smo vsekakor zgubili tako imenovani monopolni položaj, ki ga bodo verjetno še obdržale: Radeče, Količevo in Reka. Doslej nam je še uspelo obdržati se na naših pozicijah brez raznih koncesij v obliki skontov, rabatov in podobno. Vsekakor bo stvar komercialna, da pravilno presodi, kdaj nas bo konkurenca, ki sedaj že operira s temi koncesijami (mogoče za enkrat po nepotrebnem), prisilila, da naredimo kaj podobnega. To je pač odvisno od naših dosedanjih odjemavcev, predvsem pa od naše kvalitete. Od kvalitete papirja, od kvalitete embalaže, od točnosti dobavnih rokov in od upoštevanja želja kupcev.

Urediti bomo morali skladišča. Že sedaj opazimo, da kupci ne naročajo več velikih količin papirja, ker je odpadel strah, da papirja ne bodo dobili. To delno otežuje sestav delovnih programov. Že sama zahteva po racionalni proizvodnji pa zahteva izdelovanje večjih količin, ki bomo morale pač dalj časa čakati v domačem skladišču. To pa ima svojo prednost: blago bomo lahko promptno dobavili našim odjemavcem.

Mislimo, da ni tvegana prognoza, če predpostavimo, da bomo od naših proizvodov plasirali v

LR Slovenijo 55%, LR Hrvatsko 20%, LR Srbijo 50% in bo treba pač skrbeti, da ostalo prodamo v tujino.

Na začetku gradnje nove belilnice

Iz Medvod poročajo:

Prispeli so že vsi stroji za novo sortacijo

Eden najbolj perečih problemov naše tovarne je gotovo smetnost celuloze. Temu je vzrok zastarela naprava za sortiranje celuloze, ki pa jo ni mogoče popraviti in izboljšati. Kolektiv v Medvodah se trudi in poskuša vse mogoče, da bi bila proizvedena celulozna vlakna čim bolj čista in brez raznih crnih pik, ki se ne dajo obeliti. Mnogo truda je vloženo že v prebiranje in v čiščenje lesa. Pri dobaviteljih skušamo dobiti čim več obeljenega lesa; kljub vsemu prizadevanju še ni zadoščeno potrebam. Vsa pretočna korita so že stara in strohnela, da tudi od njih odpadli delci tvorijo nek procent nečistoče. Za drobljenje celuloze še vedno uporabljamo star način z lesenim valjem, v katerem so vsajeni leseni palci. Ti se pri obratovanju brusijo ob celulozo in odbruseni delci gredo s celulozo vred na izžemalni stroj.

Za fino prebiranje celuloze služijo »Thuna« prebiravci. Tu

morajo celulozna vlakna skozi ozke špranjice 0,28 mm, kar je debelejšega pa bi moralo v odpadke. Plošče s temi špranjicami pa so že tako izrabljene, da propuščajo tudi do 1 mm debele delce. Tako je trenutno stanje in res ni bilo druge pomoči kot dobiti novo sodobno sortacijo, ki bo zagotovila kvalitetno celulozo.

Te naprave že gradimo in je že dospel tudi zadnji stroj — zgoščevalec snovi iz Švedske. Tako, da je sedaj obratovanje nove sortacije pred durmi.

Tudi montažna dela dobro napredujejo. Skoro vsi stroji so že na svojih mestih. Cevovodi so tudi že 60% vgrajeni. Gradbena dela gredo h koncu. Največ dela čaka še električarje, ki morajo napraviti še kompletno instalacijo. Novi obrat bo stekel proti koncu avgusta, in takrat se bodo oddahnili vsi, proizvajalci celuloze in potrošniki.

Nova naloga, ki jo moramo opraviti še to leto, pa je zgraditev belilnice. Tudi tu dela napredujejo s pospešenim tempom. Stavba hitro raste, istočasno vzdavajo kadi, gradijo predelne stene in sproti tudi stopnišče. K novim stavbam so že speljali dvoje tirov. Gradijo že tudi novi daljnovod 35 KV, ki bo zamenjal sedanjega 20 KV, ki ne ustreza več svojim potrebam. Nova transformatorska postaja in razdelilnica sta že pripravljene in čakata samo še električarje, da napravijo povezavo.

Te dni bodo pričele obratovati tudi nove kislinске kadi, ki bodo omogočale rezervo do 48 ur. Kislina, ki bo prihajala v kadi pri sami kuharji, bo prečiščena, ker se bodo usledne izločale že v novih kadeh in ne bodo več prihajale v stare kadi in od tam v kotle.

Le še malo časa in dočkali bomo dan, ko bo rešen naš največji problem.

Pri.

VESTI

Celodnevne strokovne ekskurzije so se z mesecem junijem končale. Posamezni oddelki bodo lahko spet obiskali sorodna podjetja v jesenskih mesecih. V juniju so se celulozarji in papirničarji ogledali tovarno celuloze in papirja v Zagrebu, energetiki so bili v Vinodolu, kjer so se zanimali za enega najmodernejših energetskih virov v Jugoslaviji. Delavci lesne stroke so si ogledali Tovarno lesonitnih plošč v murski Bistrici, električarji in pa kovinarji pa Tovarno elektromotorjev »Rade Končar« v Zagrebu in železarno Ravne.

Po mnenju udeležencev in strokovnjakov so taki obiski zelo koristni in služijo strokovnemu izpopolnjevanju in spoznavanju naših krajev in strokovno sorodnih podjetij, pa tudi razvedrilo.

Obratni delavski svet v Medvodah je zasedal

V preteklem mesecu je imel sejo obratni delavski svet obrata Medvode. Za predsednika ODS je bil izvoljen delovodja tov. Dominik Brdnik, njegov namestnik pa je mojster Roman Gaber.

ODS je izvolil tudi svoje komisije in sicer:

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij: Gleščič Milan, Kosec Franc, Brdnik Dominik, Zagar Zvonko in Kastelic Franc.

Disciplinska komisija: Gaber Roman, predsednik, Sink Anton, namestnik, Knific Ivan, član, Zagar Zvonko, namestnik.

Sindikalna podružnica je imenovala: Jurmana Franca — člana; Gabra Jakoba — namestnika.

Komisija za kadrovska vprašanja in izobraževanje: Tomažin Lado, Dimc Niko, Fras Majda, Bahovec ing. Majda in Habič Janez.

Komisija za nagrajevanje: Merjasec Jože, Koprivnik Ivan, Trček Milka, Svoljšak Franc in Kuralt Franc.

Komisija za zaposlovanje invalidov, žena in mladine: Bugar Miha, Tehovnik Milan, Tehovnik Anica.

Komisija za HTV: Curk Niko, Cvek Franc, Kisovec Ivan, Haličević Mustafa in Mihovec Janez.

Komisija za družbeni standard in socialna vprašanja: Poženel Riko, Stransky Metka, Fric Ignac, Rozman Andrej — ml. in Novak Mirko.

Stanovanjska komisija: Sušnik Andrej, Gaber Jakob, Dolinar Pavel, Kopač Franc-zidar in Raduha Franc.

Komisija za nabavo in izločitev osnovnih sredstev: Kuralt Ivan, Fertin Karel, Kozamernik Janez, Duhovnik Ivan in Hribar Ivanka.

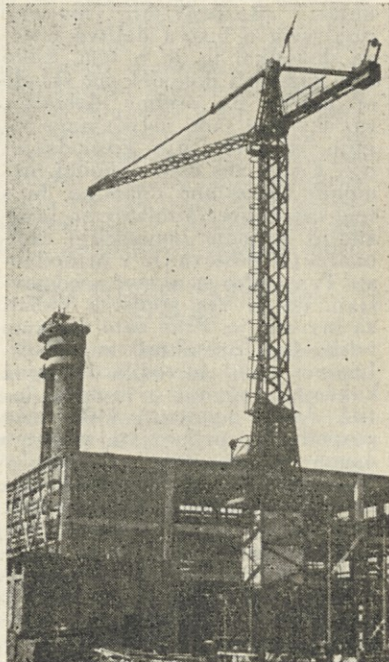
Arbitražna komisija: Barovič Rado, Sušnik Andrej, Tršan Janko, Kopač Franc — ml. in Kuralt Ernest.

Nadalje so člani ODS razpravljali o proizvodnji v prvih štirih mesecih letošnjega leta in o novih predpisih o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Bistvena sklepa te seje sta bila:

1. glede na povečano proizvodnjo je treba plan proizvodnje za leto 1962 korigirati navzgor. vzgor.

2. razdelitev čistega dohodka po zaključnem računu za poslovno leto 1961 je bila pravilna.

Močan žerjav je veliko pripomogel k hitri izgradnji belilnice

BELJENJE CELULOZE

Bela barva papirnega lista je ena izmed najvažnejših lastnosti, ki določajo kvaliteto tiskovnih in pisalnih papirjev. Odkritje klora v drugi polovici 18. stoletja in pozneje klornega apna v 19. stoletju je dalo papirni industriji možnost, da proizvaja bele papirje. V času, ko se je začela razvijati proizvodnja sulfite celuloze, je papirna industrija že na veliko uporabljala klor za beljenje krp, ki so takrat predstavljale najpomembnejšo surovino za proizvodnjo papirja.

Prva naprava za beljenje krp je nastala že pred več kot 150 leti. Krpe so se belile v posebnih zaprtih komorah direktno s klorom, ki se je razvijal pri delovanju solne kisline na manganov peroksid. Šele konec 19. stoletja je to metodo, ki je bila zelo nevarna in draga, zamenjali kloro apno in belilni holandci. Postopek za beljenje sulfite celuloze je bil v začetku isti kot za krpe, šele nato, ko se je zbralo več izkušenj, so se razvijali novi belilni postopki, ki so bili bolj primernih za strukturo vlaknen sulfite celuloze.

Posebno hitro so se razvijale in izpopolnjevale belilne metode v zadnjih 2, 3 desetletjih kot posledica vedno rastočih zahtev papirne industrije in novega velepotrošnika za beljeno celulozo kemične industrije. Pri tem je dobilo beljenje vedno večji pomen ne samo kot postopek, ki naj bi dal celulozi barvo, temveč kot sredstvo za spremembo fizikalno-kemičnih lastnosti celuloze.

Nekaj zanimivosti z ekskurzije v HE »Nikola Tesla« Vinodol

30. maja letos smo se delavci energetskega oddelka iz Vevč in Gorican udeležili ekskurzije v hidroelektrarno »Nikola Tesla« — Vinodol.

Uprava hidroelektrarne nas je toplo sprejela in nudila strokovno vodstvo. Navdušeni smo bili nad izgledom elektrarne, komandno-dispečerskega prostora in velikega 110 kV stikališča na prostem. Namreč, elektrarna je pod zemljo, tako, da od zunaj ni videti drugega kot prostoračno stikališče in visokonapetostne daljnovode.

Ceprav je hidroelektrarna pod zemljo, tega ne občutiš, ko si v njej. Razsvetljava je taka, da ima človek občutek dnevne svetlobe; ventilacija pa je drugo poglavje: velike sesalne komore dovajajo svež zrak v prostore, oddušniki pa odvajajo nečistega, izrabljenega, tako da ni nobene razlike med zunanjim in notranjim zrakom.

Hidroelektrarna je akumulacijskega tipa; ima dva akumulacijska bazena s črpalnimi postajami, kjer je možno vodo prečrpavati iz enega bazena v drugega. Od teh bazenov je speljan cevovod do turbin Peltonovega tipa, ki izkoriščajo malo vode, toda velik padec. V Vinodolu imajo padec 680 m, kar je eden redkih padcev pri hidroelektrarnah te vrste v Evropi in smo na našo HE res lahko ponosni. Turbine vrtijo generatorje, ti pa proizvajajo električni tok visoke napetosti, ki se dalje transformira in prenaša po daljnovodih do potrošnikov.

Vsi udeleženci smo se vrnili zelo zadovoljni in s prelepimi vtisi ter si podobnih ekskurzij še želimo, saj je to eden načinov spoznavanja naših energetskih gigantov, ki so bili zgrajeni v naši socialistični deželi, a nič manj spoznavanje lepote naše domovine. V celoti pa je bil dosežen glavni namen, tj. strokovno izpopolnjevanje ljudi, ki delajo v energetski stroki.

Č. B.

Trenutno se uporabljajo različne metode, ki se med seboj razlikujejo predvsem glede uporabljenih kemikalij. Tako npr. uporabljamo za beljenje elementarni klor v obliki plina ali klorne vodice, dalje hipoklorit in sicer kot kalcijev ali natrijev hipoklorit in v zadnjem času pa še klorit, kloridioksid in peroksidi.

Metode beljenja se lahko razlikujejo tudi po načinu vodenja procesa. Razlikujemo kontinuirane in diskontinuirane belilnice. Glede koncentracije snovi: lahko vršimo proces beljenja pri nizki koncentraciji ali visoki koncentraciji in končno lahko cel proces izvršimo v eni fazi ali pa razdelimo na več stopenj, pri tem lahko v vsaki stopnji beljenja uporabljamo iste pa tudi različne kemikalije.

Te velike razlike v tehnološkem procesu beljenja se pojavljajo kot posledica zelo različnih zahtev glede kvalitete beljene celuloze, kakor tudi različne količine dnevne produkcije in spreminjajočih se ekonomskih pogojev.

Vsem tem ugotovitvam pa se pridružujejo še vedno rastoče zahteve tržišča, ki zahteva vedno kvalitetnejše, vedno bolj enakomerne in vedno belejše papirje. Beljena celuloza se praktično uporablja že skoraj pri vseh vrstah papirja.

V okviru rekonstrukcije obrata Medvode se je že v preteklem letu začela pripravljati izgradnja moderne belilnice, prilagojene našim zmogljivostim. Ta belilnica naj bi obelila vso trenutno razpoložljivo celulozo iz obrata Medvode oziroma bi jo bilo mogoče z naknadno izgradnjo drugega belilnega štranga povečati na 100 ton beljene celuloze dnevno.

Nova belilnica naj bi glede kvalitete lahko obelila celulozo iglavcev in listavcev na visoko stopnjo beline, le-ta naj bi bila pri listavcih 90—91° GE, pri iglavcih pa vsaj 90° GE.

V drugi polovici preteklega leta je bila sklenjena pogodba s podjetjem Sunds Verkstädter AB iz Švedske za dobavo ustrezne opreme za prvi belilni štrang, v letošnji spomladi pa so se začela gradbena dela, ki zelo dobro napredujejo. Ker bo strojna oprema začela prihajati v kratkem, je lahko upravičeno pričakovati, da bomo takoj v prihodnjem letu lahko imeli beljeno celulozo iz medvodskega obrata.

Prvi štrang v novi belilnici bo imel tri stopnje. V prvi stopnji bodo celulozo klorirali neosredno s klorom, ki se bo vršilo v posebnem stolpu. Celuloza točno določene gostote bo vstopala spodaj v stolp, potem ko bo v posebnem mešavcu primešana zopet točno določena količina klor. Na vrhu stolpa pa bo celuloza zamuščala stolp s posebno odjemalno napravo in na pralnem filtru bomo iz celuloze odstranili vodotopne klorirane lignine. Tako oprani celulozi, ki se bo s pomočjo pare segrela na 60° C, bomo dodajali natrijev hidroksid. V gostoti ca. 12% bo snov padala v alkalizacijski stolp, to je v drugo stopnjo beljenja, kjer bo ostala 2 uri. V alkalizacijskem stolpu se bo izvršila nevtralizacija preostale solne kisline v snovi, a del v vodi netopnih kloriranih ligninov bo ob vplivu lužine ostal topen.

Posebna odjemalna naprava bo skrbel za enakomerno praznežne količine natrijevega hipoklorita in istočasnim gretjem na 40° C spustila v hipokloritni stolp, to je v tretjo stopnjo beljenja. V tem stolpu bo celuloza ostala pet ur, v tem času bo celuloza postala dovolj bela in po zapustitvi hipostola je praktično proces beljenja zaključen. Pač pa se bo celuloza na tretjem pralnem filtru še temeljito izprala, zgostila na ca. 10%, naki-

sala s SO₂ vodicco in se vskladiščila v posebnem rezervoarju za gosto snov. Iz tega rezervoarja, katerega naloga je, da bo služil za egalizacijo celuloze in istočasno predstavljal potrebni rezervoar, bo celuloza potovala skozi fino centriklinarsko sortacijo, primerno zgoščena, na izžemalni stroj.

Cel postopek bo kontinuiran, to je, tekkel bo neprekinjeno. Oddelek belilnice bo zelo sodobno opremljen z ustreznimi instrumenti za spremljanje temperature, količine, pH, gostote itd., kar vse je potrebno za brezhibno in čim bolj rentabilno vodenje tehnološkega procesa beljenja.

Zgradba, ki je že zgrajena za oba štranga, predvideva še možnost izgradnje četrte stopnje beljenja. Z uporabo ustreznih belilnih sredstev kloridioksida ali peroksida se da doseči še boljša belina. Pri tem ostanje vlakna celuloze praktično nepoškodovana. Taka zelo visoko obeljena celuloza je seveda dražja in se zato uporablja le za specialne vrste papirjev.

Izgradnja prvega štranga v novi belilnici bo nov korak k osamosvojitvi našega podjetja v preskrbi s kvalitetnimi surovinami.

RB

Pinotan — stranski proizvod pri izdelavi sulfite celuloze

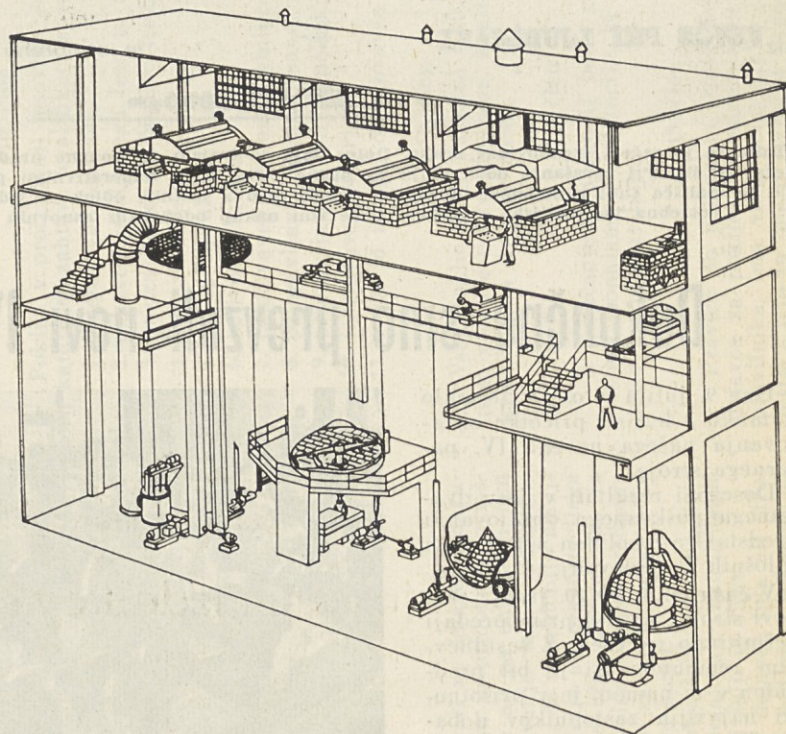
Kakor je mnogim znano, izdelujemo v obratu Medvode kot stranski proizvod pri proizvodnji sulfite celuloze — pinotan. Le malo članov kolektiva bolj natančno pozna ta produkt, tako po načinu njegove proizvodnje, kakor tudi po njegovih lastnostih, izgledu itd. Zato je namen tega članka seznaniti nekoliko bralca s tem našim proizvodom.

Celulozni les iglavcev, t. j. smreka in jelka, ki edinele pride v poštev za proizvodnjo pinotana (ime izvira iz besede pinus = smreka), sestoji po svoji kemični sestavi iz ca. 50% celuloze, ca. 50% lignina in 20% drugih primesi (hemiceluloze itd.).

Pri pridobivanju celuloze po sulfatnem postopku se le-ta loči od lignina v celuloznem lesu pri postopku pridobivanja celuloze v celuloznih kuhlalnikih: kuhlalnik napolnimo s celuloznim lesom, ki ga prej očistimo skorje in like in sesekamo na sekirostroju na koščke, katerih dolžina vlaken je od 25 do 50 mm. Kuhlalnik za tem napolnimo še s kuhlalno kislino (kemični sestav: kalcijev bisulfit), pri čemer se ta vpije v sekanec, nakar ogrevamo po vrsti kuhlalnika — direktno ali indirektno — s paro. Pri tem dosežemo temperaturo kuhlalne snovi od 125 do 145° C, kar je odvisno od kvalitete kuhane celuloze, jakosti kuhlalne kisline in drugih pogojev. Celulozna vlakna so netopna v kuhlalni kislini, lignin sam pa se pretvori v ligninsulfonsko kislino, imenovano odpadno kislino, ki je v tekočem stanju. Druge primesi, n. pr. hemiceluloza, so delno tope v kuhlalni kislini, zaradi česar so tudi sestavni del odpadne kisline, delno pa ostanje kot netopne v kuhlalni kislini, sestavni del celuloze. Odpadno kislino izpustimo po izvršenem kuhanju iz kuhlalnika po posebnih ceveh v posebno kad — imenovano nevtralizacijsko kad. Ker pa je proizvodnja odpadne kisline trenutno večja, kot znaša kapaciteta obrata za proizvodnjo pinotana, jo prodajamo brez predhodne nevtralizacije podjetju »Snaga« Ljubljana za polivanje cest proti prahu.

Ne moremo pa zajeti vse odpadne kisline za omenjene potrebe. Pri praznenju celuloznih kuhlalnikov je še med celuloznimi vlakni, s katerimi prihaja po izpustu iz kuhlalnikov v snovne jame, kjer se za tem izpira z vodo. V nevtralizacijski kadi izvršimo nevtralizacijo odpadne ki-

IZ STROKE ZA STROKO

sline s kalcinirano sodo oziroma z apnenim mlekom, in to na pH število ca. 5, pri čemer je znašalo pH število pred nevtralizacijo 2 do 2,5. Po izvršeni nevtralizaciji, ki jo pospešujemo z mešanjem, pustimo za tem nastalo nevtralizirano odpadno kislino nekaj časa stati, da se na dnu zberejo usedline.

Tako nastalo nevtralizirano odpadno kislino prečrpamo v kadi iz mecesnovega lesa, kjer se nadalje na dnu zbirajo usedline, nakar jo vodimo preko posebne filtrirne stiskalnice, kjer se preišči, v naslednje kadi, ki služijo predvsem za ustvarjanje zaloge, potrebne v proizvodnji pinotana.

Iz zadnje omenjenih kadi vodimo nevtralizirano odpadno kislino preko predgrevačev izparilnikov v izparilnike, kjer se s pomočjo parnega ogrevanja zgosti od prvotne gostote po nevtralizaciji ca. 8—9° Bé na gostoto 30 do 32 Bé.

Izparjena nevtralizirana odpadna kislina gostote 30° Bé se v tekočem stanju, temno rjave barve, prodaja pod imenom tekoči pinotan, ki služi kot surovina za proizvodnjo strojil, kakor tudi za vezivno sredstvo, kot taka poviša livarskemu pesku tlačno, strižno in obrabno trdnost izdelanih form in jeder ter zniža stroške pri čiščenju

utrkov (v proizvodnji jeklene in sive litine ter bronat itd.).

Izparjeno nevtralizacijsko odpadno kislino gostote 32° Bé se pa posuši na vakuum oz. valju, nakar se v suhem stanju zdrobi in zmeša ter sortira v posebnem drobitcu — mlinu ter prodaja kot pinotan CC v obliki prahu z zelo svetlo rjavo barvo, in to kot pomožno strojilo, ali kot vezivno sredstvo v šamotarnah, izdelavi umetnih gnojil itd.

Dit

ZASTOJ V ZADRUŽNI GRADNJI V MEDVODAH

Centralni delavski svet je sprejel sklep, da se sredstva, ki so predvidena za združno gradnjo (tri milijone dinarjev) za obrat Medvode, lahko uporabijo za investiranje stanovanj, ki jih gradi ObLO Medvode, kajti za združno gradnjo za enkrat ni izgledov, z omenjenimi sredstvi pa bi le prispevali za dograditev 4 stanovanj, ki jih obrat Medvode nujno potrebuje, še posebej zaradi povečanja števila zaposlenih v zvezi z naraščajočimi investicijami. Stanovanja bodo vseljiva do konca leta 1963.

Novosti v strokovni knjižnici

- Dr. ing. Drago Matanović: Splošna elektrotehnika III. del. (Razdelitev in proizvodnja električne energije), DZS, Ljubljana 1961.
- Politika gospodarskega razvoja v LR Sloveniji za leto 1962, CZ »Uradni list LRS«, Ljubljana 1962.
- Stjepan Hamarič: Komercialno poslovanje. Drugo preračunano in dopunjeno izdanje, »Informator«, (ET priročnik 8. snopič).
- Ing. France Mlakar — ing. Igor Klorar: Mali transformatorji in dušilke. ETZ Slovenije, Ljubljana 1961 (ET priročnik 8. snopič).
- Spravočnik mašinstvoitelja. Tom 3, tretja popravljena in dopolnjena izdaja, Mašgiz, Moskva 1962.
- Zbirka sodnih odločb, izdanih v upravnih sporih. Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti univerze v Ljubljani, UZ, Ljubljana 1961.
- Ing. Slavko Hodžar: Matematika I. del. (Navodilo za uporabo matematičnih tabel). ETZ Slovenije, Ljubljana 1961 (ET priročnik sn. 7a).
- Ing. Dragutin Kaiser: Elektrotehnika (osnovi) s prikazom električnih strojeva i električne rasvjete. 6. izdanje, TK, Zagreb 1961.
- Zvonimir Vistrička — Ivan Uremović: Sheme spajanja u elektrotehnici, VI. dotjerano izdanje, TK, Zagreb 1961.
- Dr. ing. Drago Matanović — ing. Ratimir Zurić (prev.): Zaštitne mjere u električnim uredjajima. TK, Zagreb 1959.
- Dr. ing. Tihomir Jelaković: Transformatorji i prigušnice. 2. dopunjeno i prošireno izdanje, TK, Zagreb 1960.
- Gratimir Vučićević — Pavle Pečić: Principi obračuna po ekonomskim jedinicama, metodologija planiranja, obračun proizvodnje i raspodjela ličnih dohodaka (skripta). Zavod za ekonomske ekspertize, Beograd 1961.
- Savremene metode organizacije proizvodnje u industriskom preduzeću SAD. I. in knjiga. Udruženje za unapređenje poslovanja, Beograd 1961, 1962.
- Karl Marx — S. Krašovec — J. Goričar — I. Lavrač — M. Veselko (prevod): Kapital. (Kritika politične ekonomije.) I. zvezek 1. knjiga: Proces produkcije kapitala. CZ, Ljubljana 1961.
- Dr. Vladimir Jovanović: Privredno pravo privredne organizacije. Zavod za izdavanje udžbenika NRS, Beograd 1961.

Sklep o odobritvi posojila

I. Posojilo za osnovna sredstva

Gospodarski organizaciji: PAPIRNICI VEVČE

(natančen naslov posojilojemalca)

iz VEVČE PRI LJUBLJANI

je odobreno investicijsko posojilo znesku

maksimalno

din 827,623.000.-

Tako se je začela »zgodovina« stroja. Dolgo časa je trajalo do končne uradne odobritve za postavitev stroja. Brez težav ni šlo. Pri vprašanju dobavitelja se nismo strinjali z imperativnimi predlogi drugih. Naše tehnično vodstvo je to stališče tudi ekonomsko dokazalo. Uspeli smo z lastnim odlokom. Odločili smo se za švicarsko firmo BELL. Potrebna investicijska sredstva za devizni nakup odobrenih osnovnih sredstev smo pravočasno dobili.

Dokončno smo prevzeli novi IV. papirni stroj

Dne 9. julija letos je preteklo natanko 2 leti od pričetka obratovanja našega novega IV. papirnega stroja.

Doseženi rezultati v času dvoletnega poskusnega obratovanja predstavljajo soliden uspeh vseh splošnih prizadevanj.

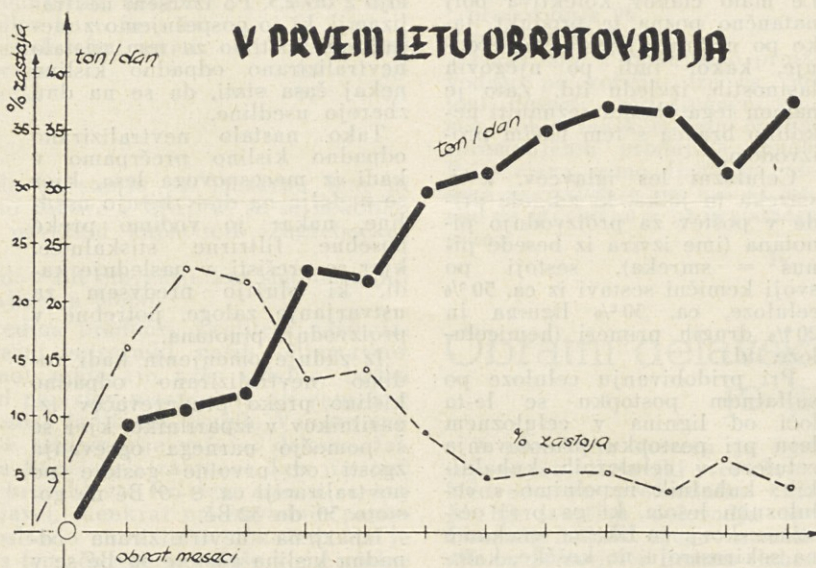
V času od 4. do 10. junija smo novi stroj v uradni primopredaji definitivno prevzeli. Z šestdnevni remontom, ki je bil predviden v ta namen, je v prisotnosti najvišjih zastopnikov dobavitelja ter naše strokovne komisije zapisniško strokovno pregledan celotni stroj in izvršeno nekoliko praktičnih poskusov njegove delovne zmogljivosti.

Izvršene so bile razne kontrole centriranja, pregled ležajev, centralnega mazanja, pregled pogonskih elektromotorjev in črpavk, pregled refinerjev, cevni čistilcev, sitovega sesalnega valja, valjev suhega gladilnika itd. Odprto in pregledano je bilo tudi nekoliko prenosnih reduktorjev in parovodnih priključkov. Po zagonu so med obratovanjem preizkusili praktično zmogljivost stroja s programom izdelovanja pelur papirja. Pri tem je bila izvršena kontrola izžemalnega efekta mokre skupine in sušilnega efekta na sušilni skupini s specifično porabo sušilne pare. Vsi dobljeni rezultati tako po količinski zmogljivosti, kakor tudi po drugih pogojih procesa izdelave so v mejah norm, ki jih je firma BELL ob ponudbi z garancijsko pogodbo zagotovila.

Za nekoliko večjih reklamacij, ki smo jih imeli za slabo kvaliteto valjev suhega hladilnika, močno obrabo sitovega sesalnega valja, okvaro pri reduktorjih, obrabo čepa sušilnega cilindra ter daljših izrednih zastojev, ki so se pojavljali v začetku obratovanja zaradi odpravljanja drugih različnih okvar itd., so nam priznali v obliki denarnih sredstev 11 milijonov dinarjev. S temi deviznimi sredstvi bomo nabavili potrebne rezervno-nadomestne dele za stroj.

4. julij 1960. »Parada« svečane otvoritve obratovanja. Trenutek simboličnega zagona in papirna masa je pritekla na sito. Preko izžemalne in sušilne skupine so prišli na navijalni aparat prvi kilogrami papirja — plačilo vložnega truda — novi ponos našega delovnega kolektiva

Začela se je doba poskusnega obratovanja. Hitro smo prešli iz začetnih objektivnih težav. Nova posadka je osvojila nove delovne postopke. Produktivna je iz meseca v mesec ob stalnem strmem padcu zastojev rapidno naraščala. Nove tone papirja so se pojavile na domačem in tujem tržišču. — Se ena pomembna delovna zmaga trdne dolgoletne tradicije in visokih delovnih izkušenj vevških papirničarjev je dosegla svojo dokončno popolnost. — Danes na novem stroju količinsko ustvarjamo več kot 30% naše celotne optimalne zmogljivosti, do 45% pa celotne površine izdelanega sortimenta. Z letno proizvodnjo do 9000 ton različnih brezlesnih in srednjefinih pisalnih in tiskovnih papirjev, predvsem papirjev nižje gramske teže, smo občutno premaknili absolutno produktivnost naše papirne industrije, svojim odjemalcem pa povečali možnost kvalitetne izbire in nakupa. (D. T.)

Pripojitev Gorjane

Predstavniki delavskega sveta podjetja za nabavo celulozne in jamskega lesa za papirno industrijo in rudnike »Gorjana« so nas pred dnevi obiskali in sporočili pripravljenost kolektiva, da se pripoji k našemu podjetju.

Pomen dosedanjega obstoja »Gorjana« in namen pripojitve je v jedrnatih besedah orisal njihov direktor tov. Viktor Senica:

»Podjetje so ustanovile leta 1924 bivše Združene papirnice z namenom, da njihove obrate oskrbuje s celuloznim lesom. Sem poslovođa oz. direktor podjetja od ustanovitve neprekinjeno (op. ur.: svojevrsten direktorski rekord). Med okupacijo sem pod to firmo organiziral marsikaj v korist NOB, saj sem prehajal z ali brez dovoljenja nemško-italijansko okupacijsko mejo in usmerjal transporte raznega blaga v partizane. Po osvoboditvi smo nemudoma uredili redno dobavo lesa papirnicam v Sloveniji. Včasih so bile težave z dobavami, vendar smo vedno nekako srečno »zoozili«. Z ustanovitvijo Poslovnega združenja smo v takem sestavu nepotrebni in je prav, da se vrnemo v matično podjetje. V glavnem so vsa poslovna sredstva izšla iz vaše tovarne. Strokovni kader je dober in uveden in ga lahko prevzame Poslovno združenje, saj se bo ukvarjalo razen z drugim tudi z enakimi posli, sam pa odhajam v pokoj!«

Tov. Senica je povedal vendarle premalo. Podjetje »Gorjana« je poslovalo ves čas po osvoboditvi več kot vzorno. Uživalo je izreden ugled v vseh papirniških in rudniških obratih Slovenije. Njihovo poslovno sposobnost karakterizira tale podatek: Preden so rudniki pričeli dobavljati jamski les preko »Gorjana«, je bila neredna preskrba z lesom akuten problem rudnikov, poslej pa ne več. V veliki meri gre za tako poslovanje zahvala in priznanje strokovnim in organizacijskim sposobnostim tov. Senice, ki mu želimo vso srečo in mnogo zdravja v uživanje zasluženega pokoja.

Naša otročad ob morju

Doa prstka na mali ročici sta bila upognjena, trije iztegnjeni. »Se trikrat gremo spat!« Naslednji dan so bili upognjeni že trije prstki. »Se dvakrat gremo spat!«

Tako se je dogajalo menda pri vseh trinštiridesetih. Toliko jih je bilo namreč na dolgem seznamu, ki ga je »teta iz vrtca« pobrala v nedeljo zjutraj v avtobusu, polnem živžava, pred odhodom na morje.

V Zambratiji blizu Savudrije imajo Moščani lepo urejen počitniški dom. V predsezoni je seveda prazen; v Vevčah, Polju in Mostah pa toliko otrok potrebnih morskemu zraku! To dejstvo je vzbudilo vodstva vrtcev v Vevčah, Polju in Mostah, da so začela pripravljati kolonijo. Temeljiti zdravniški pregled je pokazal, da je tak ukrep pravzaprav nujno potreben. Ko pa je še zavod za socialno zavarovanje vsakemu varovancu prispeval del stroškov, je bila odprava že kar na prvi tretjini poti. Predračun je pokazal, da znašajo stroški za tritedensko bivanje v koloniji za otroka 14.000 din. ObLO Ljubljana-Moste-Polje je odstopil dom brez odškodnine. Socialno zavarovanje je prispevalo različno, upošteva joč dohodke staršev, povprečno pa po 5.000 din na otroka. Za socialno šibke otroke bo nekaj prispevalo tudi Društvo prijateljev mladine. Ker je papirnica obljubila pomoč in jo tudi dala, prav tako tudi veletrgovina Mercator in ker se je vzgojno osebje odpovedalo nagradam za naporno delo v koloniji, je bila lahko cena toliko znižana, da je namesto 14 tisoč dinarjev znesel najvišji prispevek na otroka 7.000 din.

No, in zdaj je bilo tako daleč, da se je na mali ročici upognil še zadnji prstek.

Pred otroškim vrtcem v Vevčah je že brnel avtobus in čas odhoda se je hitro bližal. Mamice so seveda svojim nadobudnim turistom pripravile vse potrebno. Spisek opreme je bil dolg in teta upravnica je morala ves teden pred odhodom kar naprej naštevati: »4 hlačke, 2 pižami, 2 majčki... in pri Ladiči še dudko!«

Slovo je bilo, kakor se spodobi s strani staršev, težko, s strani otrok lažje. Ker pa so mamice prepričane, da so otroci v dobrih rokah, bodo tri tedne zaradi njih vseeno lahko mirno spale.

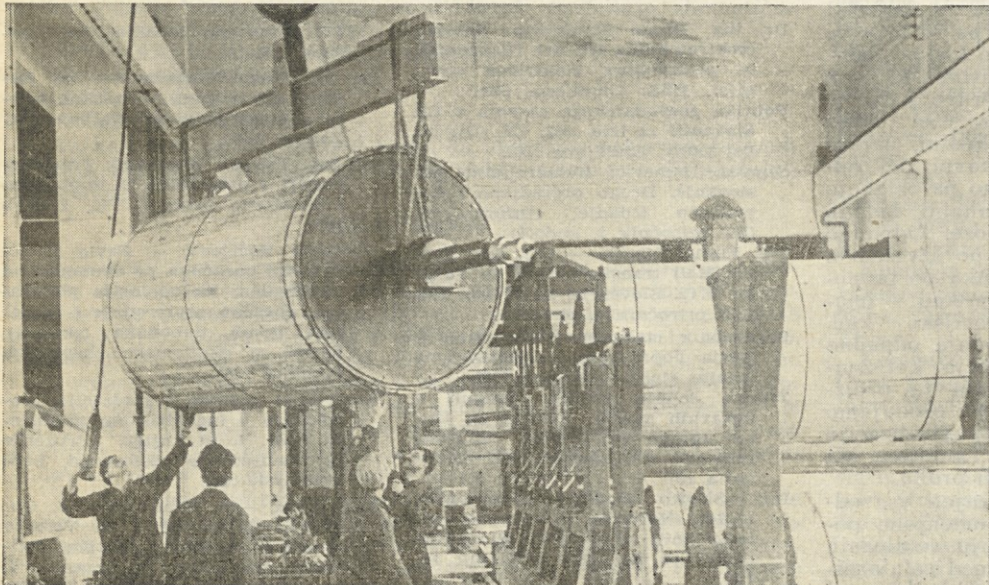
Na poti ni bilo treba jemati tablet navisana, kajti preizkušena metoda — »splošno prepevanje« — je delovala odlično, tudi v Kačjih ridah. Načrt, da bo odprava na pol poti malicala, je bil kajpak že v Ljubljani postavljen na glavo. Torej že v Ljubljani smo začeli lupiti jajčka, otepati polnjene zemlje in predosem potretati drobtine.

Morje, morje, morje! To je bilo veselja in avtobus je skorajda zaneslo ob stran ceste, saj so vsi hkrati planili na desno. Obvezna poskušnja morske vode, občudovanje ladij, takoj nato pa množično umivanje zob, kajti po podatkih je bilo v Vevčah in bližnji okolici v zadnjih dneh kupljenih 45 malih zobnih krtačk.

KOLODROBARSKE NOVICE

Nemoderno!

V dobi, ko zaradi novih predpisov raste število žiro računov kot gobe po dežju, je CDS ukrenil prav nasprotno — ukinil je žiro račun počitniškega doma »Routarica«.

Po končanih gradbenih delih, decembra 1959 so začeli z montažo. Potrebno je bilo 6 mesecev neprekinjenega sistematičnega dela skupine švicarskih monterjev in naših re-

montnih delavnic ob sodelovanju »Metalne« Maribor, »Elektrosignala« Ljubljana, »Termike« Ljubljana in nekaterih drugih domačih podjetij. Montaža in oprema stroja je kon-

čana. Na prostoru v dolžini 65 m je vgrajeno v obliki različnih delov, naprav in aparatov nad 550 ton različnega materiala. Vsak del je postavljen strogo točno in na določeno

mesto. Nad 1,25 milijarde vložnih investicijskih sredstev, na stotine ur dela, poti, pogovorov in posvetovanj našega tehničnega vodstva, nešteto točno premišljenih poklicnih potez

delovnih rok prizadevnih monterjev je združeno v eno — moderni papirni stroj, izdelan v času zahtev tehnološkega napredka in časa.

NOVI PRAVILNIKI

Na 2. seji upravnega odbora, v ponedeljek 2. julija, so člani upravnega odbora v prisotnosti predstavnikov vseh družbenih organizacij razpravljali o vzrokih nedoseganja plana proizvodnje in slabe kvalitete izdelkov. Upravni odbor je sklenil, da je treba nemudoma ukrepati in izboljšati poslovanje na vseh področjih dela. V obravnavanju raznih slabosti je treba nemudoma in najostreje ukrepati, uvesti je treba medfazno kontrolo in dopolniti sistem nagrajevanja tako, da bo bolj stimulirana kvaliteta dela. Obravnaval je tudi osnutke pravilnikov o štipendiranju, izobraževanju in napredovanju zaposlenih ter o uporabi osebnih avtomobilov. Pravilnike namerava predlagati na prvi seji CDS v potrditev.

PREDLOG PRAVILNIKA

o strokovnem izobraževanju in napredovanju
v tovarni celuloze in papirja Vevče-Medvode

1. člen

Določbe tega pravilnika predvidevajo pogoje za pridobivanje kvalifikacij, ki so potrebne za uspešno opravljanje dela na delovnem mestu in pogoje, ki jih je potrebno izpolniti, da umski in fizični delavec (v nadaljevanju — delavec) lahko napreduje iz nižjega na višje delovno mesto.

2. člen

Vsak delavec, ki je zaposlen v tovarni celuloze in papirja Vevče-Medvode, mora imeti praviloma za delo, ki ga opravlja na delovnem mestu, ustrezajoče praktično znanje in šolsko izobrazbo.

3. člen

Potrebna stopnja prakse in izobrazbe za posamezna delovna mesta je razvidna iz sistematizacije delovnih mest po pravilniku o delitvi OD in analitični oceni strokovnosti delovnih mest.

4. člen

Delavci, ki so razvrščeni na delovna mesta, za katera nimajo prakse, kvalifikacijskih izpitov ali predpisane šolske izobrazbe, si morajo v roku, ki ga določi podjetje ali organizacijska enota, v kateri so zaposleni, pridobiti potrebna znanja in predpisano šolsko izobrazbo.

5. člen

Rok, ki ga delavcu določi podjetje ali organizacijska enota za pridobitev manjkajoče izobrazbe in prakse, mora biti tak, da ga povprečni delavec lahko izpolni.

6. člen

Podjetje je dolžno organizirati za delavce, od katerih zahteva izpopolnitve znanja in pridobivanje višjih kvalifikacij, potrebne tečaje ali pa omogočiti tem delavcem strokovno izpopolnjevanje izven podjetja. Delavcem, od katerih se zahteva, da si pridobijo manjkajočo šolsko izobrazbo, je podjetje ali organizacijska enota dolžna plačevati potrebne učne pripomočke in šolnino, če se delavci šolajo poleg svojega rednega delovnega časa. Višino stroškov za učne pripomočke določi podjetje ali organizacijska enota.

Pod določenimi pogoji podjetje lahko povrne stroške tudi tistim delavcem, ki se šolajo ali kako drugače strokovno usposabljaajo po lastni želji in sicer:

1. da poklic, za katerega se delavec šola ali strokovno usposablja, že obstoji v podjetju, oziroma bo obstajal v doglednem času in da se za take poklice predvideva potreba po strokovni delovni sili;

2. po končanem šolanju oziroma strokovnem usposabljanju in položenem strokovnem izpitu delavec ne pridobi avtomatične pravice do višjega delovnega mesta ali višje osnove za obračun osebnega dohodka, temveč svoje pravice uveljavlja v skladu s potrebami in obstoječimi pravilniki podjetja ali ekonomske enote;

3. če delavcu, ki mu je podjetje povrnilo stroške šolanja ali strokovnega usposabljanja, preneha delovno razmerje, preden zasede višje delovno mesto, za katerega se je šolal ali strokovno usposabljal, mora te stroške vrniti podjetju v roku, ki ga s posebnim sporazumom določi delavec in podjetje. Določbe tega odstavka veljajo tudi, če delavec zasede višje delovno mesto, pa ne dela najmanj 6 mesecev.

V skladu s tem členom kadrovski oddelek sklene z vsakim posameznikom ustrezno pogodbo.

7. člen

Delavca, ki si v določenem roku ne pridobi ustrezne kvalifikacije oziroma šolske izobrazbe za delo, ki ga opravlja, lahko podjetje ali organizacijska enota premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovi kvalifikaciji.

8. člen

Meja starosti, ko se od delavca še lahko zahteva pridobitev manjkajoče izobrazbe je za ženske 45 let, za moške pa 50 let.

Ženske po 45. letu starosti in moški po 50. letu starosti imajo pravico delati na delovnem mestu, na katero so razporejeni, čeprav nimajo za to delovno mesto ustrezajoče kvalifikacije.

9. člen

Strokovno izobraževanje delavcev se izvaja po poklicih.

10. člen

Poklici v proizvodnji lesovine, celuloze in papirja, za katere se zahteva kvalifikacija, so naslednji :

1. izdelovavec lesovine,
2. sekavec celuloznega lesa in žaganih odpadkov,
3. pripravljavec in čistilec lesa,
4. kuhar celuloze,
5. pravec celuloze,
6. belivec celuloze,
7. izdelovavec celuloze (celulozni stroj),
8. pripravljavec papirne snovi,
9. pripravljavec lepil in polnil,
10. izdelovavec papirja,
11. ročni in strojni dodelovavec papirja.

11. člen

Vsak poklic, ki je naveden v 10. členu tega pravilnika, vsebuje polkvalificirana, kvalificirana in visokokvalificirana delovna mesta.

12. člen

S povečanjem investicij bodo nastali novi poklici z istimi stopnjami kvalifikacije, ki se bodo uvedli po potrebi v ta pravilnik.

13. člen

Pravice do polaganja izpita za polkvalificiranega delavca za poklice, navedene v 10. in 12. členu tega pravilnika, ima vsak delavec, ki je zaposlen v podjetju 1 leto in ima 6 razredov osnovne šole, mora dokazati svoje znanje iz splošnih predmetov pred izpitno komisijo.

Pravico do polaganja izpita za kvalificiranega delavca za poklice, navedene v 10. in 12. členu tega pravilnika, ima vsak delavec, ki je napravil izpit za polkvalificiranega delavca, ima 8 razredov osnovne šole in znanje, ki ustreza učnemu programu 8 razredov osnovne šole in 3 leta staža kot polkvalificirani delavec. Če delavec nima spričevala o uspešno završenem osmem razredu osnovne šole, mora dokazati svoje znanje iz splošnih predmetov pred izpitno komisijo.

15. člen

Pravico do polaganja izpita za visokokvalificiranega delavca za poklice, navedene v 10. in 12. členu tega pravilnika, ima vsak delavec, ki je napravil izpit za kvalificiranega delavca in ima 5 let staža kot kvalificirani delavec. Pogoji za osnovno izobrazbo so isti kot v členu 14 tega pravilnika.

16. člen

Roki, ki so predvideni v 13., 14. in 15. členu tega pravilnika kot pogoj za pridobitev pravice za polaganje izpita za posamezne stopnje kvalifikacij, so lahko v sporazumu s podjetjem ali z organizacijsko enoto tudi krajši, če delavec pokaže pri delu nadpovprečen uspeh ali zahteva to potreba na delovnih mestih.

17. člen

Za vsako stopnjo kvalifikacije mora delavec polagati izpit pred posebno strokovno komisijo in sicer:

- a) za priučene delavce — pred komisijo podjetja,
- b) izpit za kvalificirane in visokokvalificirane delavce — pred strokovno komisijo šolskega centra papirne in grafične industrije ali pred komisijo, ki jo predvideva predpis.

18. člen

Za vsako prosto delovno mesto, za katero se zahteva kvalifikacija, visoka kvalifikacija, srednja strokovna ali visoko strokovna izobrazba, mora podjetje ali organizacijska enota razpisati interni in javni natečaj. V primeru, da kandidati z javnega razpisa nimajo bistveno boljših pogojev, imajo prednost kandidati internega razpisa, če je zanje preverjeno, da so bili doslej vestni in moralno-politično neoporečni in imajo pogoje za nadaljnje pridobivanje znanja in se obvežejo, da v roku 6 mesecev popolnoma ustrezajo pogojem v razpisu.

19. člen

Če se na osnovi razpisanega natečaja prijavi na prosto delovno mesto več kandidatov, ki imajo pogoje, predpisane z natečajem, pristopijo kandidati k izpitu. Kandidat, ki najbolj ustreza določbam 18. člena tega pravilnika, si pridobi pravico do razpisanega delovnega mesta.

20. člen

V primeru, da pokažeta pri izpitu dva ali več kandidatov enako sposobnost za delo na razpisanem delovnem mestu, si pridobi pravico do razpisanega mesta delavec, ki ima najdaljšo delovno dobo v podjetju, ali delavec z najboljšimi moralno-političnimi kvalifikacijami.

21. člen

Izpitno komisijo, predvideno v 19. členu tega pravilnika, imenuje za vsak primer posebej UO podjetja ali organizacijska enota. Predstojnik oddelka ali enote, v katero se kandidat sprejme, je obvezen član te komisije.

22. člen

Delavcem se lahko priznajo kvalifikacije, ki so si jih pridobili do uveljavitve tega pravilnika, v potrebnih primerih pa sme podjetje zahtevati preveritev le-teh s ponovnimi izpiti.

23. člen

Določbe tega pravilnika začnejo veljati in se uporabljati z dnem, ko je bil pravilnik sprejet s potrditvijo delavskega sveta podjetja. Določbe, ki so v nasprotju s tem pravilnikom, izgubijo istočasno svojo veljavnost. Za izvajanje določb tega pravilnika je odgovoren predstojnik kadrovske-socialne službe, izvajanje pa nadzoruje komisija DS za kadrovska vprašanja.

Vevče-Medvode, 5. junija 1962.

Predsednik CDS:
Tomažin Dominik

1. člen

Po določbah tega pravilnika so določeni pogoji za pridobivanje pravice do štipendiranja in višine štipendije.

2. člen

Podjetje ali organizacijske enote razpisujejo štipendije samo na temelju svojih planiranih potreb do strokovnem kadru.

3. člen

Vsaka štipendija, ki jo razpiše podjetje ali organizacijska enota, se mora pred javnim razpisom razpisati v samem podjetju.

4. člen

V primeru, da se na razpis prijavi več kandidatov za štipendije, imajo prednost tisti delavci, ki imajo izpolnjene vse pogoje, ki so bili pri razpisu štipendij postavljeni kot pogoj za pridobivanje pravice do štipendiranja.

5. člen

Med kandidati za štipendiranje, ki so si pridobili prednost do štipendije po 4. členu tega pravilnika, imajo prednost tisti delavci, ki so pri delu pokazali največ uspehov in delavci z najboljšimi moralno-političnimi kvalifikacijami.

6. člen

V primeru, da se od zaposlenih ni nihče prijavil na razpis ali da od prijavitelcev nihče nima potrebnih pogojev za štipendije, se razpis izvrši javno v dnevnem časopisju.

7. člen

Prednost dobivanja pravice do javno razpisanih štipendij si pridobe kandidati z najboljšimi uspehi.

8. člen

V primeru, da je med kandidati za štipendiranje več takih, katerih učni uspehi zagotavljajo prednost po členu 7. tega pravilnika, ima prednost do štipendije sin ali hči delavca ali delavke, zaposlene v tovarni celuloze in papirja Vevče-Medvode, upoštevajoč pri tem še socialne pogoje in moralnopolitične kvalifikacije kandidata.

9. člen

Vsak kandidat, kateremu je odobrena štipendija, podpiše z organizacijsko enoto ali podjetjem pogodbo, v kateri morajo biti določila o medsebojnih obveznostih.

10. člen

Praviloma je vsaka štipendija samo brezobrestno posojilo štipendistu in to toliko časa, dokler ni štipendist izpolnil do organizacijske enote ali podjetja vse obveznosti, do katerih se je obvezal s pogodbo.

11. člen

V pogodbi med štipendistom in podjetjem ali organizacijsko enoto mora biti obvezno navedena višina štipendije, vrsta šole, za katero se daje štipendija, doba študija in obvezna doba zaposlitve štipendista v podjetju po zaključnem študiju.

12. člen

V primeru, da podjetje ali organizacijska enota ne izpolnjuje po pogodbi sprejetih obveznosti do štipendista, je s tem štipendist oproščen vseh obveznosti do podjetja.

13. člen

V primeru, da štipendist podaljša študij iz neupravičenih razlogov preko dobe, določene v pogodbi, je dolžan vrniti podjetju tisti znesek štipendije, ki je nastala zaradi podaljšanja študija. Z odplačevanjem tako nastalega zneska prične štipendist z dnem, ko sklene s podjetjem delovno pogodbo.

14. člen

Višina štipendije je odvisna od stopnje študija in od učnega uspeha, sestoji pa iz stalnega in gibljivega dela.

15. člen

Osnova za določanje višine štipendije za študij v I. letniku na strokovni srednji šoli je določena vsakoletno s sklepom seje DS in znaša po zadnjem sklepu 8000 din.

16. člen

Določanje višine štipendije:

Strok. srednja šola	Osnova 100%	Učni uspeh + din mesečno			
		zadosten	dober	prav dober	odličen
		2	3	4	5
		0	500	1000	1500

Nižja strok. šola	Osnova 100%	Učni uspeh + din mesečno			
		zadosten	dober	prav dober	odličen
		2	3	4	5
		0	500	1000	1500

Višja strok. šola	Osnova 100%	Učni uspeh + din mesečno			
		zadosten	dober	prav dober	odličen
		6	7	8-9	10
		0	500	1000	1500

Učni uspeh + din mesečno

Visoka strok. šola	Osnova 100%	zadosten	dober	prav dober	odličen
		6	7	8-9	10
		0	500	1000	1500

Navedena tabela velja samo za prve letnike vseh strokovnih šol, za vsak naslednji letnik se poviša osnovna štipendija za 10%, dodatek za učni uspeh pa ostane v vseh letnikih isti.

17. člen

Dodatek za učni uspeh se izplačuje za nazaj dvakrat letno na osnovi predloženega izpričevala o uspešno zaključenem polletniku oziroma letniku.

18. člen

V izjemnih primerih lahko DS ali UO zviša štipendijo, pridobljeno po členu 16 tega pravilnika in sicer največ do 3000 din na mesec, če je štipendist socialno ogrožen in če nima nobenih drugih virov za preživljanje.

19. člen

Določbe tega člena začno veljati s sklepom DS za šolsko leto 1962/1963.

Predsednik CDS:
Tomazin Dominik

TABELA ŠTIPENDIJ

v tovarni celuloze in papirja Vevče-Medvode v letu 1962/63

Sola	I. letnik				II. letnik			III. letnik				IV. letnik				
	Zadost.	Dobro	Pr. d.	Odl.	Zadost.	Dobro	Pr. d.	Odl.	Zadost.	Dobro	Pr. d.	Odl.	Zadost.	Dobro	Pr. d.	Odl.
Strok. sred. šola	8.000	8.500	9.000	9.500	8.800	9.300	9.800	10.300	9.600	10.100	10.600	11.100	10.400	10.900	11.400	11.900
Strok. nižja šola	7.200	7.700	8.200	8.700	7.700	8.200	8.700	9.200	8.600	9.100	9.600	10.100	9.400	9.900	10.400	10.900
Strok. višja šola	8.800	9.300	9.800	10.300	9.700	10.200	10.700	11.200	10.600	11.100	11.600	12.100	11.400	11.900	12.400	12.900
Strok. visoka šola	9.600	10.100	10.600	11.100	10.600	11.100	11.600	12.100	11.500	12.000	12.500	13.000	12.500	13.000	13.500	14.000

Na podlagi 4. člena uredbe o uporabi družbenih sredstev za osebne avtomobile (Uradni list FLRJ, št. 3/62) in 24. točke 17. člena sklepa o pristojnostih delavskih svetov, podjetja (sklep CDS z dne 11. 5. 1962) predpisuje centralni delavski svet tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode na svoji... redni seji z dne... 1962 naslednji

1. medobratni službeni opravki, to je na relaciji: Vevče—Ljubljana—Medvode in obratno, ki jih opravljajo avtomobili izmenoma iz obrata Vevče in obrata Medvode,

2. nujni službeni opravki na relaciji: Vevče—Ljubljana in Medvode—Ljubljana (službeni opravki v kraju samem),

3. službena potovanja izven sedeža podjetja oziroma obratnih enot.

5. člen

Službeni opravki, ki se smejo opraviti iz 1. točke prejšnjega člena, so:

— posli, ki se nanašajo na medsebojno povezavo obeh organizacijskih enot,

— posli komercialnega, tehničnega, finančnega ali pravnega značaja,

— sestanki, posvetovanja proizvodnega značaja in investicijske izgradnje,

— zasedanja organov družbenega upravljanja podjetja,

— prevoz vodilnih, tehničnih in drugih strokovnih kadrov zaradi izvrševanja določenih nalog v enem ali drugem obratu,

— ostali nujni primeri, ki jih je treba čimprej opraviti, po presoji organa, ki po tem pravilniku dovoljuje take vožnje.

6. člen

Službeni opravki, ki se smejo opravljati z osebnimi avtomobili podjetja iz 2. točke 4. člena tega pravilnika, so naslednji:

— nujni in neodložljivi opravki komercialne (prodajne ali nabavne), tehnične, pravne ali finančne narave,

— odziv vabilu državnega ali drugega organa v zvezi s poslovanjem, organizacijo, kot ostalimi zadevami podjetja,

— sestanki pri upravnih organih, zbornicah, združenjih in drugih organih, kamor povabljen oseb

PRAVILNIK

O UPORABI OSEBNIH AVTOMOBILOV

1. člen

Osebni avtomobili podjetja se smejo izključno uporabljati za opravke iz delovnega področja podjetja (v nadaljnjem besedilu: »službeni opravki«).

2. člen

Osebni avtomobili podjetja se ne smejo dajati za službene opravke in za druge potrebe v osebno rabo.

3. člen

Osebni avtomobili podjetja se smejo uporabljati samo za tiste službene opravke, ki jih ni mogoče uspešno opraviti z voznimi sredstvi rednega javnega prometa, ali če je tak opravke z osebnim avtomobilom podjetja bolj ekonomičen.

Glede na uporabo osebnega avtomobila se mora v pogledu ekonomičnosti obvezno zaračunati vse stroške v polnih zneskih, vključno tudi stroške za vzdrževanje in amortizacijo avtomobila.

4. člen

Službeni opravki, za katere se smejo uporabljati osebni avtomobili podjetja, so:

glede na svoj delokrog ne bi mogla pravočasno pri-
speti oziroma nujnost podjetja ali njegovega posla
terja, da se čimprej vrne na svoje delovno mesto.

— nujna dostava dokumentacije raznim organom
(bankam in pod.) in večji dvig denarja v banki.

— ob nesrečah delavcev v podjetju, če se jim na
ta način nudi kar najhitrejša pomoč,

— dovoz tujih strokovnjakov in drugih oseb, ki
prihajajo v podjetje v zvezi s službenimi opravki.

7. člen

Za službena potovanja po 3. točki 4. člena tega
pravilnika se smejo osebni avtomobili podjetja upo-
rabljati v naslednjih primerih:

— za službeno potovanje v kraj, kamor ni di-
rektne železniške povezave ali kakšnega drugega jav-
nega prometnega sredstva.

— če je treba opraviti službene opravke v raz-
ličnih krajih, v interesu podjetja pa je, da se opravi-
vijo čimprej oziroma je tako potovanje bolj ekono-
mično, čeprav so sredstva javnega prometa dosegljiva,

— za nabavo različnega blaga, ki je za nemoteno
poslovanje nujno potrebno.

— neodložljivi sestanki, obravnave in ostali posli
v zvezi s poslovanjem podjetja v oddaljenih krajih,
ki se jih morajo udeležiti delavci, ki so podjetju ne-
obhodno potrebni, pa bi zaradi potovanj z rednimi
prevoznimi sredstvi predolgo izostali iz podjetja, ozi-
roma če potuje več oseb hkrati.

— povezovanje z domačimi in tujimi tržišči, če je
tako potovanje bolj ekonomično.

8. člen

Osebni avtomobili podjetja se smejo uporabljati
samo na podlagi naloga, ki ga izda v obratu Vevčeh
direktor oziroma sekretar, v obratu Medvode pa na-
mestnik direktorja oziroma vodja kadrovske in spl.
službe.

Nobena vožnja se ne sme opraviti brez naloga, ki
ga ni izdala pooblaščen osebna iz prejšnjega odstavka.

9. člen

Nalog za uporabo osebnega avtomobila mora vse-
bovati:

- znamko in registrsko številko avtomobila,
- ime, priimek in delovno mesto osebe, ki avto-
mobil uporablja,
- čas uporabe,
- relacija, za katero se avtomobil uporablja,
- žig podjetja in podpis pooblaščen osebe.

10. člen

Nalog za uporabo avtomobila za službeno poto-
vanje se lahko izda samo na podlagi odločbe pristoj-
nega naredbodajavca o službenem potovanju (potni
nalog za službeno potovanje), v kateri mora biti dolo-
čeno, da je delavec upravičen do uporabe osebnega
avtomobila.

Kadar je za izjemne službene opravke v Ljublja-
ni ali v Medvodah potrebna uporaba osebnega avto-
mobila, mora ustrezni vodja sektorja zase ali za de-
lavce iz svojega sektorja predložiti pismeno obrazlo-
žitev, s katero utemelji nujnost take vožnje.

Pismena obrazložitev iz prejšnjega odstavka je
sestavni del naloga.

11. člen

Voznik (šofer) osebnega avtomobila je dolžan vo-
diti evidenco o vsaki vožnji. Ta evidenca mora vse-
bovati:

- čas (dan in uro) začetka in konca vožnje,
- opis relacije,
- stanje kilometrskega števca pred vožnjo in po
končani vožnji,
- številko potnega naloga.

Evidenčne podatke iz prejšnjega odstavka, ki jih
vodi šofer za vsako vožnjo, podpiše tudi oseba, ki je
uporabljala osebni avtomobil.

Šofer osebnega avtomobila mora takoj po povrat-
ku v podjetje sporočiti pooblaščenim osebi iz 8. člena
tega pravilnika, da je vožnjo opravil.

12. člen

Šofer mora evidenčne listine, ki jih je dolžan vo-
diti po določbah prejšnjega člena, izročiti v Vevčeh
sekretarju podjetja, v Medvodah pa vodji kadrovske
in sploš. služb (odgovorna oseba). K evidenčnim listi-
nam in k nalogom, na podlagi katerih so bile vožnje
opravljene, mora voznik priložiti tudi poročilo o upo-
rabljenem gorivu in mazivu.

Evidenco z nalogami in poročili iz predhodnega
odstavka mora šofer izročati odgovorni osebi v rokih,
ki mu jih ta določi.

13. člen

Ko odgovorna oseba iz prejšnjega člena prejme
od šoferja evidenčne listine, naloge in poročila o upo-
rabi goriva in maziva za izvršene vožnje, preveri vso
dokumentacijo in jo s svojim podpisom, da je v redu,
dostavi finančnemu sektorju podjetja.

14. člen

Splošni sektor podjetja je dolžan, da vodi svojo
evidenco o uporabi osebnih avtomobilov, ki mora vse-
bovati:

- popis oseb, ki so uporabljale osebne avto-
mobile,
- službene opravke, za katere je bil avtomobil
uporabljen,
- pot in prevožena kilometrina,
- čas uporabe avtomobila.

15. člen

Delavci podjetja, ki uporabljajo, predlagajo upo-
rabo ali dovoljujejo uporabo osebnih avtomobilov,
nabavljenih iz družbenih sredstev, v nasprotju z do-
ločbami tega pravilnika, odgovarjajo disciplinsko in
materialno po veljavnih predpisih o disciplinski in
materialni odgovornosti oseb v delovnem razmerju.

Kršitev določb tega pravilnika se šteje za hujšo
kršitev delovne discipline.

16. člen

Za pravilno izvajanje tega pravilnika skrbi se-
kretar podjetja, ki izda po potrebi skladno z njego-
vimi odločbami ustrezna navodila.

17. člen

Ta pravilnik začne veljati takoj, uporablja pa se
od 1. 1. 1962 dalje.

Predsednik CDS:
Tomažin Dominik l. r.

V znamenju prizadevanja za boljše kvaliteto proizvodov

(Nadaljevanje s 1. strani)

cene naših papirjev gibljejo dejansko na pariteti 1\$ = 750 din. Isto velja tudi za zahodno-nemško tržišče. Italijansko tržišče je za naše podjetje še posebno interesantno, ker je predvsem severna Italija močan potrošnik papirjev, in to še posebej tiskovnih, ker je izredno blizu in ker je primerno oddaljeno od skandinavskih proizvajalcev. Razen tega italijanska papirna industrija ne razpolaga z lastno surovino, velike tovarne pa so tudi precej oddaljene od severno italijanskega tržišča. To so predvsem: CELDID, BURGO, TIMAVO.

Velik poduk, ki ga nam daje razvojnja situacija v Zahodni Evropi, je v tem, da skušajo najti tovarne papirja v Zahodni Evropi svoje mesto v nastajajočem velikem tržišču na ta način, da so jim na izbiro le dve poti: ali množična, cenena proizvodnja na širokih in hitro tekočih papirnih strojih, ali pa izredno ozka specializacija. Tako dosegajo npr. novejši roto stroji širino preko 7 in celo 8 metrov. Manjše tovarne s proizvodnimi kapacitetami do 20.000 ton pa zojujejo svoj proizvodni program celo samo na 5 do 6 artiklov.

Naš izvoz je doslej obsegal predvsem enostavnejše pisalne papirje, pri katerih obstaja velika konkurenca, nizke cene in slaba perspektiva. Za proizvodnjo teh papirjev niso potrebni visoko kvalificirani kadri z dolgoletnimi tradicijami. Zato mora biti naša bodoča orientacija predvsem na specializirani proizvodni tiskovnih papirjev. Pri teh papirjih se dosegajo višje cene. Cena sama je pravzaprav drugorazrednega pomena, kupci teh papirjev so direktni potrošniki, ki se orientirajo pri nabavi predvsem na dobavitelje, do katerih imajo zaupanje. Izdelava tiskovnih papirjev predstavlja izredno tehnično višino in se drugi proizvajalci papirjev ne morejo tako lahko vključiti v proizvodnjo teh vrst papirjev.

Razvoj situacije na domačem tržišču papirja, kjer kupci odklanjajo nekvaliteten papir in kjer se pojavljajo neprodane zaloge papirja, nam dokazuje, da je bila naša odločitev pravilna. Naša tiha in boječa želja po izvozu je postala danes nujen in neizbežen zaključek, da je potrebno čedalje večji del naše proizvodnje plasirati na inozemsko tržišče. Zaradi povečane proizvodnje na domačem tržišču je potrebno proizvajati le še kvaliteten papir. Proizvajati kvaliteten papir pomeni popolnoma osvojiti in stalno izpopolnjevati naš proizvodni proces vsake vrste papirja. To pa je mogoče le, če zožimo naš proizvodni program, ali z drugimi besedami, če se specializiramo. Da bi mogli prodati celotno proizvodnjo v manjšem asortimentu, je potrebno razširiti naše tržišče.

Količine niso več pojem, pojem so postale samo še količine kvalitete papirja. Mi želimo še dalje proizvajati za tržišče in ne za skladišče. Zato pa moramo proizvajati papir v takšni kvaliteti kot ga kupec želi. Stopamo v novo obdobje, obdobje kvalitete papirja. Zato moramo temu obdobju pogumno pogledati v obraz, ugotoviti naše pomanjkljivosti in napake in jih čimprej odpraviti.

Napake, ki kazijo kvaliteto naših papirjev, so predvsem naslednje:

1. Kvalitetne napake, ki jih moremo že pri današnjem tehnološkem stanju podjetja odpraviti, in so torej v glavnem zaradi subjektivnih vzrokov.

1. Slaba kvaliteta ofset papirja. Čeprav predstavlja ofset papir enega naših najmasovnejših papirjev, nismo uspeli dognati proizvodnjo tega papirja. Naš ofset papir ima več napak in zaenkrat še nima karakteristik, ki se za ta papir zahtevajo. Množe se reklamacije na domačem tržišču, izvožene količine tega papirja še bolj dokazujejo, da

zaenkrat še nismo v stanju izdelati ta papir v zahtevani kvaliteti. Osvojitev proizvodnje kvalitete ofset papirja mora biti prvenstvena naloga vsega našega tehničnega kadra.

2. Opaciteta papirja. Naši papirji še niso dosegli potrebne opacitete, čemur je vzrok bodisi sestava vnosa vlaknin, bodisi vnosa polnil. Opaciteto je potrebno doseči že pri papirjih najnižjih gramatur.

3. Čistoča in pregled papirjev. Papirji so v veliki meri še vedno nečisti, poleg tega pa imajo še druge napake, ki jih povzročajo »markiranje« filcev, odvodnjavanje itd. Deloma je vzrok takemu stanju nekvalitetna domača celuloza, deloma pa še slabosti v proizvodnji.

4. Nianse v barvi papirja. To napako, ki lahko povzroči nepotrebne reklamacije, je potrebno čimprej odpraviti.

5. Belina sredniefinih papirjev. Naši sredniefini papirji so v zadnjem času postali svetlejši in lepši, vendar pa je potrebno, da se vložijo napore v še nadaljnji kvalitetni dvig teh papirjev.

6. Eden bistvenih pogojev za uspešno plasiranje naših papirjev na inozemsko tržišče je dobro sortiranje v papirni dvorani in kvaliteten prevzem papirja v tovarni.

7. Izboljšati kvaliteto vodnega znaka pri bankpost papirju in to že pri papirjih težine 60 g/m².

8. Za izvozne pošiljke je treba izboljšati embalažo, tako za papir, ki se transportira s kamioni, kot tudi za papir, ki ga je potrebno pripraviti za prekomorski prevoz.

9. Pri papirjih moramo doseči takšno gladkost kot jo zahteva kupec in ne kakršna nam v proizvodnji izpade.

II. Kvalitetne napake, za katerih odpravo je potrebna dopolnitev našega proizvodnega parka:

boljša zunanja obdelava — za dosego takšne kvalitete je nujna čimprejšnja rekonstrukcija I. papirnega stroja z vgraditvijo Sizing stiskalnice. Kasneje še za III. in IV. papirni stroj. Dejansko skoraj ni več tovarne papirja v inozemstvu, ki te naprave ne bi imela.

Kondicioniranje papirja — za uspešen nastop naših tiskovnih papirjev na inozemskem tržišču je potrebno, da so ti papirji kondicionirani. Za to pa je potrebno nabaviti napravo za kondicioniranje papirja.

Komercialna služba želi danes delavskemu svetu in kolektivu resno spregovoriti. Perspektivna prodajna politika podjetja se mora nasloniti na dvoje nujnih temeljev: na kvaliteto proizvodnje in na izvoz.

Naša proizvodnja mora preiti od obrtniškega načina izdelave na znanstveno — strokovno vodeno proizvodnjo. Zadnji čas je, da vložimo vse napore, da dohitimo evropski nivo proizvodnje papirja v vseh ozirih. Položaj našega podjetja se na tržišču neverjetno hitro spreminja, tako da je skoraj težko verjeti, da je možen tako hiter prehod iz dobe konjunktore v dobo ostrega, vsakodnevnega, doslednega boja na kvaliteto vsakega kilograma izdelanega papirja in za stalno napredujočo in bolj izpopolnjeno tehniko proizvodnje.

Tu je potreben podvojen odločen napor našega tehničnega kadra v proizvodnji in spremljanje proizvodnega nivoja v svetu. Edino varna pot našega podjetja v bodočnost je, da čimprej dohitimo zamujeno in da se dvignemo, četudi za ceno težkih naporov, na evropski nivo.

Gornje besede naj služijo kolektivu kot resen opomin, ki nam ga pošilja tržišče. Komercialna služba je prepričana, da je s tem pravočasno prikazala kolektivu nujnost borbe za dvig kvalitete in meni, da mora delavski svet razpravljati o nujnih ukrepih, ki jih je potrebno sprejeti za prihodnji ugodni razvoj podjetja.

LETNO KOPALIŠČE

Pričela se je kopalna sezona v letnem kopališču podjetja. Glede na vremenske razmere in glede na to, da so bila v tem objektu družbenega standarda v mesecu maju in juniju opravljena razna preureditvena in vzdrževalna dela, ki jih remontne delavnice zaradi remonta I. in IV. papirnega stroja niso mogle prej izvršiti, zamuda ni velika.

Letno kopališče posluje že drugo leto po samostojnem obratovanju. Prejšnja leta je namreč v času sezone letno kopališče upravljalo športno društvo »Papirničar« Vevče, in organiziralo delovni čas v kopališču in veseličnem prostoru, skrbelo za red in čistočo, podjetje pa je opravilo vzdrževalna dela. Slabost tega pa je bila v tem, da ni nihče za ta objekt skrbel tako kot je treba, kajti »Papirničar« je dobljena denarna sredstva od prodanih vstopnic tujim gostom (člani kolektiva in njihovi svojci, kakor tudi upokojeanci podjetja in njihovi svojci imajo brezplačen vstop) porabilo za športno dejavnost društva, podjetje pa je izvršilo le nujna vzdrževalna dela. Objekt je bil zaradi tega slabo vzdrževan, število obiskovalcev, predvsem članov kolektiva, pa je iz leta v leto padalo.

V preteklem letu pa je podjetje zopet prevzelo organizacijo poslovanja v letnem kopališču. Izvršena so bila večja vzdrževalna dela, predvsem popravilo ležalnikov in tlakovanje tal okoli bazena. Za red in opravljanje blagajniških poslov je skrbelo nekaj naših upokojeancev, s katerimi je podjetje sklenilo začasno delovno razmerje za čas kopalne sezone. Odprt je bil tudi bife, ki je mudil obiskovalcem mrzla jedila, alkoholne in brezalkoholne pijače. Ob sobotah in nedeljah je gostinsko podjetje »Pri pošti« v Polju organiziralo zabavo s plesom. Število obiskovalcev se je znatno zvišalo, za kar priča dejstvo, da je bilo v tej sezoni ustvarjenega 501.000 dinarjev čistega dohodka. Ta objekt družbenega standarda ima v finančnem knjigovodstvu svoj konto, iz katerega je razvidno poslovanje in uspeh. Čisti dohodek, ustvarjen v tem objektu, se ob zaključnem računu podjetja sicer prenese na konto sklada skupne porabe, vendar se v prihodnjem letu porabili za vzdrževalna dela in razne izboljšave v tem objektu.

1. Člani kolektiva in njihovi svojci imajo brezplačen vstop.

2. Upokojeanci podjetja in njihovi svojci, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, imajo prav tako brezplačen vstop.

3. Aktivni člani plavalne sekcije športnega društva »Slavija« brezplačen vstop.

4. Aktivni člani ostalih sekcij športnega društva »Slavija« plačajo 20 dinarjev.

5. Ostali:
a) odrasli 80 din
b) otroci do 15 let starosti 50 din.

Člani kolektiva in njihovi svojci, upokojeanci in njihovi

svojci, aktivni člani sekcij športnega društva »Slavija« dobe za vstop v letno kopališče posebne izkaznice, ki se med seboj razlikujejo v barvi. Te izkaznice so se do leta 1961 dajale brezplačno, od tedaj pa se plačajo po 100 din za posamezno izkaznico. To novost smo bili primorani vpeljati v glavnem zaradi dveh razlogov.

1. Mnogi obiskovalci letnega kopališča, med njimi žal tudi svojci, predvsem otroci članov kolektiva in upokojeancev podjetja, ki so imeli brezplačen vstop, se niso držali reda in so imeli nemogoč odnos do reda oziroma do zaposlenih. Često-krat se je dogajalo, da so naprave predčasno in skoraj namerno kvarili, kar podražuje stroške vzdrževanja. S plačilom 100 din za izkaznico pa naj bi omenjene opozorili, da je vzdrževanje tega objekta družbenega standarda draga stvar. (Zato je treba imeti, kljub temu, da je sicer vstop brezplačen, drugačen odnos do naprav v samem objektu.)

2. Na ta način se zbere nekaj sredstev za vzdrževalna dela.

Obratni delavski svet je letos spomladl odobril, da se izvršijo v letnem kopališču razne preureditve v vrednosti ca. 1 milijon din. Okoli malega in velikega bazena so se tlakovala tla, prestavljen je tuš, na primerenem prostoru je sedaj sončni bojler, ki nudi kopavcem ob vsakem vremenu in času toplo vodo. Preurejeni so garderobni prostori in slačilnice. Do letos so bile v garderobi za shranjevanje predmetov omarice, ki pa jih je bilo premalo za vse kopavce. Garderoba je sedaj urejena in se vrši garderobiranje z obešalniki z vrečko, tako da sleherni kopavec lahko odda v shrambo odvečne in vrednostne predmete.

Posnetek z lanskega dopusta. Zelimo lepe dni ob morju vsem, ki se bodo tudi letos podali v Novigrad

Lepo pleskana železna ograja loči prostor za kopanje od veseličnega prostora. Ta pregrada je bila nujno potrebna zaradi tega, ker so obiskovalci veseličnega prostora čestokrat v vinjenem stanju ponoči vdrali v prostor za kopanje, kvarili razne naprave in onesnažili vodo. Sedaj je to preprečeno in je po 19. uri, ko se kopališče zapre, vstop v ta prostor prepovedan.

Letno kopališče je odprto, razen ob dnevih čiščenja, vsak dan od 9. do 19. ure. Težave so s toplo vodo, vendar upamo, da bo naša kotlarna uspela, da bodo redno oskrbovali bazen z vodo določene temperature.

Je

PRIPRAVA KEGLJAČEV NA ŠPORTNE IGRE

Naši kegljači se letos pridno pripravljajo za športne igre papirničarjev, ki bodo od 12. do 15. julija v Količevem, kajti resno se nameravajo potegovati za prvo mesto ter s tem priboriti sindikalnemu športnemu aktivu našega podjetja dragocene točke.

Z rednim tedenskim treningom na kegljišču »Slovana« v Mostah so dosegli v razdobju enega leta, ki nas loči od zadnjih športnih iger, lep uspeh. V tekmovalstvu v eni izmed skupin rumene lige (sindikalski klub) ljubljanskega okraja so letos spomladl dosegli prvo mesto, odigrali pa so tudi mnogo prijateljskih srečanj s sindikalnimi kegljaškimi klubi iz ljubljanskih podjetij in ustanov.

Na lanskih športnih igrah so dosegli, sicer s precejšnjo smolo, le tretje mesto za kegljači iz Količevega in Radeč. Tudi letos so favoriti za prvo mesto kegljači prireditelja športnih iger iz Količevega, toda Vevčani upajo, da bodo iz tega tekmovalstva izšli kot zmagovalci, posebno še spričo dejstva, da bodo kegljali na kegljišču »Slovana« v Mostah, kjer sicer trenirajo Vevčani in Količevci, in tako ne daje kegljišče prednosti nobenemu izmed teh dveh moštev.

Tudi to, da letos ne bodo tekmovali v borbenih partijah, ampak posamič in moštveno s po 100 lučajev mešano, to je dvakrat po 25 lučajev »na polno« in dvakrat po 25 lučajev »na čiščenje«, daje našim kegljačem upanje za prvo mesto, ker je med njimi nekaj odličnih kegljačev.

S kegljači iz Količevega imajo Vevčani sicer »slabe izkušnje«, se pravi, da so bili Količevci pretrd oreh zanje, toda rezultati medsebojnih srečanj v letošnjem letu pa dokazujejo, da sta po kvaliteti kluba zelo izenačena in v dobri formi, ter lahko eni ali drugi z malo sreče računajo na prvo mesto.

Jerih Ciril

Posvečamo nekaj vrstic letošnjim upokojujencem Naši uspehi so tudi njihov trud

Naš sodelavec jih je obiskal na domovih in se z njimi pogovarjal. Vse kaže, da beseda upokojujenec zanje ni priumerna. Prav nobenega ni našel v mirnem pokoju. Ta je kuhala, ona se je ukvarjala s svojimi vnuki, zopet druga je z vso vnemo čistila svoje stanovanje. Možakarji so urejali svoje vrtove, enega smo celo ugledali visoko na češnji, na kateri je obiral sadove drevesa, ki ga je pred 30. leti zasadil. Vsi so polni življenja. Vsakdo se je rad pogovoril o delu v tovarni, pa ne o tistem, ki ga je sam opravljal dolga leta, ampak ga je zanimalo, kako zdaj »vozimo«, kakšna je proizvodnja, kako prodajamo, ali imamo težave, kakšen je »gibljev del« plače in podobno. Če smo o vsem mogli govoriti pohvalno, so bili veseli, ker vedo, da je v teh uspehih še vedno nekaj njihovega, nekaj, za kar so se dolga leta tudi sami trudili. Zato je uredniški odbor našega tovarniškega lista sklenil, da jim bo list vsak mesec pošiljal na dom, z željo, da bi še dolgo in prijetno uživali zasluženim pokojem.

Obiskali smo **IVANKO ZUPANČIČ**. Pobabila nas je v lepo urejeno kuhinjo. Ob dobri kavici smo pokramljali z njo malo o šolanju njenih otrok, malo o tem, malo o onem.

V tovarni je delala od svojega 14. leta starosti, torej celih 29 let. V glavnem je bila zaposlena pri črtalnih strojih kot črtalka in to vse do leta 1942, ko so jo skupno z njenim možem in dveletno hčerko aretirali in odpeljali v internacijo na Rab. Po vrnitvi je spet nastopila delo, ni pa nehala z aktivističnim delom, tako da je bila 1944. leta ponovno aretirana in odpeljana na prisilno delo v Nemčijo.

Po osvoboditvi je delala v sortirni dvorani, kasneje pa je opravljala administrativne posle v splošnem sektorju.

Njena leta, saj jih ima komaj nekaj čez 40, bi ji sicer še ne dovoljevala upokojitve, vendar je prenehala z delom po členu 72. in 78. zakona o delovnih razmerjih. Zato, kakor pravi, se je sama prav težko sprijaznila z mislijo, da je upokojena.

No, dela je tudi doma vedno dovolj. Skrb za družino jo bo okupirala še preveč, razvedrilo pa bo našla na domačem vrtu in v leposlojni knjižnici.

*

MARTIN LAVRIČ, upokojeni mojster brusilnice lesa, je prišel v tovarno že leta 1922. Najprej je delal v delavnicah, pomagal ključavničarjem, čistil dvorišče in podobno. Ze naslednje leto, ko so postavljali novo brusilnico, je šel k montaži. Postavitev brusilniških strojev je bila po 4 mesecih kon-

čana, tako da so stroji začeli obratovati že jeseni leta 1923. Tu je tovariš Martin delal kot snemavec lesovine in se tudi dobro seznanil s samo proizvodnjo lesovine, tako da mu je bil celoten obrat brusilnice kmalu znan do potankosti. Zaradi svoje marljivosti in strokovne sposobnosti je leta 1945 prevzel delovno mesto brusilniškega mojstra in ga opravljal dobro vse do upokojitve.

Spominja se še težkih časov v letih 1931 do 1934, ko je obrat večkrat stal zaradi takratne gospodarske krize in so ljudje ostajali doma brez zaslužka in še težjih časov med osvobodilno vojno, ko mu je življenje, kot aktivistu, večkrat viselo na nitki.

Danes je zadovoljen. Ob robu gozda, kjer stoji njegova hiša, ima precej obsežen vrt. Tam si nabira zdravja in dobre volje ob pomoči žene in hčerke, pa tudi ostali sorodniki in znanci ga radi obiščejo.

*

MARIJO OMAHEN smo srečali na njenem domu; imela je polne roke dela. Njen sin predeluje stanovanje, zato ni čudno, če ima tudi ona dosti opravkov. Vseeno pa se je rada vsedla in z nami pokramljala.

Pripovedovala je o doživljajih iz svojih otroških let, kako trdo je bilo njeno takratno življenje, saj je bila ena izmed devetih otrok revne družine, ki je z nekaj zemljice komaj preživljala svoje člane. Šele leta 1937 je dobila službo v »Saturnusu«, kjer se je takoj vključila v vrste naprednega delavstva in sodelovala z vidnimi političnimi delavci. V letih osvobodilne vojne je delovala na vseh področjih. Zbirala je sredstva za partizane, spravljala obleko, orožje in hrano v gozdove. V maju 1942 je v »Saturnusu« sprejela funkcijo sekretarja KP in sekretarja OF. Na svojem terenu je bila budna spremljevalka vseh dogajanj, kar pa ni ostalo prikrito okupatorju, zato je bila večkrat aretirana in se je morala končno umakniti v svobodne gozdove. Iz vojske je bila demobilizirana šele decembra 1945. leta.

V naš kolektiv je vstopila aprila 1948. leta. Tri leta je bila v proizvodnji pri sortiranju papirja, 11 let pa v obratnem bifeju kot prodajalka in kuharica. Prav radi se je spominjano, saj nam je skuhala dobro kavico ali čaj, pa tudi njena »mineštra« je bila prav okusna. Kot delovna tovarišica je bila spoštovana in priljubljena in tudi sedaj, ko je v pokoju, rada obišče delovni kolektiv, pa tudi mi, kadar nas vodi pot mimo njenega doma, se radi ustavimo in z njo pokramljamo.

*

ANGELA LAMBERGAR — je pred nedavnim odšla v zaslužen pokoj.

S svojo družino živi v Dobrunjah. Pripovedovala je o svoji življenjski poti. Svojo mladost je preživela pri kmetih, šele po osvoboditvi se je zaposlila v Tobačni tovarni. Pot v Ljubljano jo je utrjela in, čeprav so bili otroci še nedorasli, zanje je skrbel sama, se je leta 1948 zaposlila v našem podjetju. Delala je v sortirnici kot razvažalka in zavijalka papirja. Svoje delo je opravljala z veseljem in z zavestjo, da svoji družini preskrbi boljše življenje. Sedaj ji je tudi ta skrb padla z ramen, otroci so po službah, ona se pa sedaj

ukvarja z vnukinjo in gospodinjstvom.

Vsa zadovoljna in srečna je. Meni, da bo sedaj njeno življenje lepše, saj je s svojim delom dosegla zaslužen pokojnino, s katero ji je odpadla tudi skrb za stara leta.

JUSTINA BERČIČ se je konec meseca marca t. l. poslovila od svojih sodelavk in odšla v zaslužen pokoj. Bila je kot voznik dvigala v ročni dodelavi.

Tovarišica Justina je bila ena izmed naših najboljših delavk. Skrbna in marljiva kot mravljica je vestno opravljala sicer naporeno delo voznika dvigala vsehskoz, od njene zaposlitve v našem podjetju v letu 1947. Prva je prihajala na delo, odšla pa šele takrat, ko je uredila vse potrebnosti na svojem delovnem mestu.

Rodila se je in živi v Sostrem. V stari Jugoslaviji se je preživljala s tem, da je šivala za razna podjetja, nekaj časa pa je bila zaposlena v Totri na Fužinah. Kot zavedna delavka se je že pred vojno vključila v akciono delo za delavske pravice, tam kjer je bila zaposlena in na terenu v Delavsko prosvetnem društvu »Svoboda« in kasneje »Vzajemnost«, Zador. Tudi v letu 1941, ko je okupator teptal naše narode, ni omahovala ter se je takoj vključila v narodnoosvobodilno gibanje. Kot partizanka-terenka je vložila vse svoje sile za narodnostno osvoboditev in dokončno zmago proletariata nad kapitalizmom. Bila je izdana, aretirana in odpeljana v nemška koncentracijska taborišča, kjer je okusila vse gorje Hitlerjevega III. rajha.

Ko se je poslabljala od nas, so ji stopile solze v oči, kajti delo in podjetje je bilo zanje vse. Takrat nam je dejala: »Srečna in zadovoljna sem bila med vami, pa kaj hočemo, tudi zame je prišel čas, ko je treba prepustiti svoje mesto mlajšim.«

Sedaj že tretji mesec uživa svoj zaslužen pokoj. Tudi sedaj se ne miruje. Siva, ureja vrt in krasi spomenik padlim žrtvam NOB, ki je v neposredni bližini njenega doma, najraje pa čita knjige.

Tovarišici Justini se še enkrat zahvalujemo za njeno požrtvovalno delo v podjetju, hkrati pa ji želimo vse najboljše in dolga leta njene jeseni življenja v zasluženem pokoju.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA VEVČE

Prišli v mesecu juniju 1962:

Vrbinc Karol, mizar mizarska delavnica
Lešnjak Vladimir, obratni električar
Marolt Anton, sanitaža
Platajs Jože, paznik pri papirnem stroju
Novak Milan, obratni laborant
Dremelj Alojzija, ročna dodelava
Markeljc Ana, ročna dodelava
Brinšek Franc, praktikant v proizvodnji
Potočnik Franc, nanosivec PS
Moškrič Anton, čistivec dvorišča
Gašperšič Janez, vodja tiskarne
Alič Marija, ročna dodelava
Ivančič Silvestra, ročna dodelava
Hribar Anica, ročna dodelava
Stanojevič Jovanka, ročna dodelava
Vidič Alojzija, nanosivec PS
Subelj Ana, ročna dodelava
Bogičević Prokupija, nanosivec PS

Odšli v mesecu juniju 1962:

Klešnik Marija, umrla
Lambergar Angela, upokojena
Badžević Teodor, pismeno odpovedal
Bučar Franc, pismeno odpovedal
Malenšek Alojzija, samovoljna zapustitev dela
Peterka Franc, samovoljna zapustitev dela
Smirnov Marija, upokojenka
Veretik Alojz, upokojen
Požek Franc, pismeno odpovedal
Lamovšek Stane, pismeno odpovedal

Rojstva:

Prijatelj Janezu, pazniku pri papirnem stroju se je rodila hči Milena.
Levičnik Alojzu, II. pomočniku pri papirnem stroju, sin Alojz.
Čukjati Jerneju, pomočniku mlinarja, sin Franci.
Čuček Antonu, zavijavcu papirja, hči Marjana.
Jančarju Jožetu, nanosivcu na hollandcih, sin Alojz.
Smrekar Janezu, II. pomočniku pri papirnem stroju, hči Marta.
Staršem želimo veliko veselja in zdravja s svojimi malčki!

Poročila sta se:

Grad Marija, referent pripravnik v uvozno-izvoznem oddelku in ing. Joželj Franc, asistent šefa proizvodnje. Iskreno čestitamo!

IZ OBRATA MEDVOĐE

V mesecu juniju 1962 so se zaposlili:

Kocijan Stjepan, čistivec lesa v pripravljalnici lesa
Muratagić Smajil, čistivec lesa v pripravljalnici lesa
Mujačić Maše, čistivec lesa v pripravljalnici lesa
Kendić Nezir, čistivec lesa v pripravljalnici lesa

Dne 31. maja 1962 smo v evidenci zaposlenih obrata Medvođe črtali doje imen: Janez Brađesko in Filip Pogačnik. Dva marljiva in vestna delavca, polna življenjskih izkušenj, sta zapustila obrat, da bi v miru in v krogu domačih uživala toliko zaslužen pokoj. Krepak stisk rok z željo, da bi bila zdrava in zadovoljna še vrsto let in — poslovila sta se.

JANEZ BRAĐESKO, roj. 1907. leta, je kot mlad fant štirinajstih let pričel delati na kmetijskem posestvu Robež; potem je delal vrsto let pri gostilničarju Kozjeku v Ločnici. V času okupacije je krčil gozd na meji med okupiranim ozemljem Gorenjske in Ljubljano. V avgustu leta 1944 je odšel v partizane, kjer je bil vse do osvoboditve v maju 1945. Po osvoboditvi se je takoj zaposlil v našem podjetju kot razkladalca lesa in tu ostal do upokojitve.

FILIP POGAČNIK, roj. 1905, se je v mladosti izučil čevljarstva obrti in kasneje delal kot čevljarški pomočnik do leta 1923. Končno je pustil čevljarstvo in se zaposlil kot delavec v kamnolomu v Kranju. V času okupacije je bil poslan na delo v Avstrijo v tekstilno tovarno in bil tam do osvoboditve. Leta 1945 se je zaposlil v naši tovarni, kjer je delal kot sekaec in nakladavec lesa v pripravljalnici lesa do upokojitve.

Oselj Danijela, fakturist v komercialnem oddelku
Durmič Camil, čistivec lesa v pripravljalnici lesa

Talan Drago, obratni električar v delavnici

Semič Muhamed, čistivec lesa v pripravljalnici lesa

Milanović Mirko, II. pomočnik iz zemalnega stroja

Benko Ivan, izpraznjevalec snovnih jam

Salkić Josip, izpraznjevalec snovnih jam

Iz obrata v tem mesecu ni odšel noben delavec.

Rojstva:

V mesecu juniju se je družini delavca pri izžemalnem stroju Mehmeda Sahinovića rodil sin Senad.

Družini električarja Zdravka Vebra pa se je rodila hčerka.

Cestitamo!

MINKI KLEŠNIKOV
— V SPOMIN

Zopet je smrt posegla v vrste našega kolektiva. Izgubili smo tovarišico Minko Klešnik.

Rojena je bila 25. 8. 1920, stanovala pa je v Zg. Kašlju, pri svojih starših, katerim je bila na jesen življenja življenjska opora. Tovarišica Minka Klešnik se je zaposlila v našem podjetju 9. 6. 1947. leta. Delala je pri delilnem stroju za ovojni papir. Njeno delovno mesto je zahtevalo stalen stik z drugimi sodelavkami v papirni dvorani, posebno z zavijalkami, katere so imele vsak dan priliko spoznavati njeno skromno naravo in biti deležne njenega dobrega tovarištva. Na svojem delovnem mestu je bila vestna in nadvse skrbna. Zavedala se je, da je tudi ona potreben člen v verigi dela našega kolektiva. Nikdar se ni pritoževala in nikdar tožila, da jo delo obremenjuje, kljub težki bolezni, katero pa je hotela premagati z močno voljo do življenja in dela. Zato nas je tembolj prizadelo, ko smo 4. 6. 1962 zvedeli za žalostno vest, da nas je za vedno zapustila.

Potrži smo se poslojili od nje, toda spomin na skromno in dobro tovarišico pri delu bo ostal vedno živ med nami.

S. E.

Glasiło delovnega kolektiva tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvođe — Izdaja delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Tone Novak — Uredniški odbor: inž. Majda Bahovec, Majda Fras, Franci Hribar, Ciril Jeriža, Tone Novak, Riko Poženel in Stane Robida — Uredil Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani